

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérbázis)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 216. sz. 1943. szeptember 23 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Október 4-én Magyarországon visszaáll a téli időszámítás

Feltűnő hírek a török-szovjet viszony alakulásáról

Stockholmi diplomáciai körök szerint Törökország és a Szovjetunió között néhány héttől óta fokozott bizalmatlanság áll fenn és ennek jelenségei a legutóbbi napok véres határincidensei és a moszkvai sajtótámadások

Német válasz Churchill beszédére — Anglia nem anektálja Sziciliát és Szardíniát — mondotta Eden

A japán kormány mélyreható intézkedéseket tett a hazai arcvonal további erősítésére és a háború folytatására — Tojo miniszterelnök rádióbeszédében indokolta meg a „drasztikus” intézkedéseket

Partizán és más felkelő harcok lángoltak fel Velence és Isztria környékén
Német és olasz fasiszta csapatok megkezdték a rend helyreállítását

Angolszász légitámadás Velence ellen

Új területre jutott el a háború fergetege. Légi támadás érte a lagunák városát, Velencét. Angolszász repülőgépek hajtották végre a támadást Velence ellen.

Új szakasz a háborúban, hogy szlovén és szerb felkelőkkel harcolnak német csapatok Isztriában és Szlovéniában. Erről a következőkben emlékezik meg a német hadijelentés:

„Szlovén felkelők olasz kommunistákkal és horvát térségbe i bandáscapatokkal Venezia keleti részében, Isztriában és Szlovéniában Badoglio árulásának kihasználásával megkísérelték magukhoz ragadni a hatalmat. A német csapatok, amelyeket a nemzeti fasiszta egységek és az ország lakosai álló önkéntes kötelékek támogatottak, megszállták a fontosabb helyeket és forgalmi összeköttetéseket s most támadják a rabló és fosztogató felkelőket.”

Berlin jelentés is azt hangoztatja, hogy az elmúlt 24 órában főmomentumként a dalmáciai és északiolaszországi partizán és más felkelő harcok fellángolása érdemel nagyobb figyelmet. Mindkét területen részint a szovjet vezetés alatt álló dalmáciai partizánok, részint a Badoglióhoz húzó olasz felkelők gyújtogatva és fosztogatva pusztították azokat a vidékeket, ahol ellenállásra nem találtak. Olaszországban, különösen Isztria területén és Velence környékén lángoltak fel ezek a harcok. Természetesen sikerült kezdeti sikereket elérniük, azonban sehol komoly hatalmat nem tudtak magukhoz ragadni. Német és olasz csapatok megkezdték a rend helyreállítását. Német részről úgy látják, hogy a rendteremtés rövidesen meghozza eredményét.

A DÉLOLASZORSZÁGI HADALSZINTERRŐL

Német részről csak helyi jellegű küzdelmeket jelentenek. Berlinben úgy vélik, hogy a harcoknak ebből az ellanyúlásából arra lehet következtetni, hogy meg mind

tartanak az angolszászok átesopor-tosított hadműveletét.

Semleges források közlik az angolszász jelentéseket, mely szerint az amerikai csapatok Avelino vidéke felé közelednek, ami által befejeződik a Nápoly elleni támadás előkészítő szakasza. Montgomery és Clark tábornok újabb hadműveletekről tanácskoztak. Korzika szigetének nyugati felét a szakadár francia csapatok elfoglalták.

A KELETI ARCVONALON

ninesen újabb említésre méltó mozzanat. A német csapatok tovább folytatják visszavonulásukat az új védelmi vonalakra, a szovjet pedig a régi gyűjtő pontokon, különösen Poltava, Roszlav és Szmolenszk térségében folytatja sikertelen át-törési kísérletét. A német hadijelentés közli, hogy a szovjet nagy erőkkel intézett át-törési támadásait a német csapatok felfogták.

TÖRÖKORSZÁG ÉS A SZOVJET

viszonyáról is sok szó esik mostanában. Mint a „Times” Istanbulból jelenti, a szovjet és Törökország közötti bizalmas viszony helyre-állítására irányuló kísérletek ellenére a két állam viszonya tisztázatlan. Moszkvában a szomszédos államok minden politikai intézkedését gyanúsítják, mert úgy gondolják, hogy azok szovjet-ellenes szervezettel járnak. Moszkvának az a nézete, hogy a szomszédállamoknak közvetítő nélkül kell tárgyalniuk. Törökországban félnek attól, hogy Oroszországban újabb feléled a cári pánszláv politika.

Még feltűnőbb jelentést közöl a török-szovjet viszony alakulásáról a „Basler Nachrichten” stockholmi tudósítója, ki elmondja, hogy stockholmi diplomáciai körök fel-fogása szerint Törökország és a Szovjet-Unió között néhány hét óta fokozott bizalmatlanság áll fenn és ennek jelenségei mások mellett a legutóbbi napok véres határincidensei. A moszkvai sajtó újabban több ízben élesen támadta

a török semlegességi politikát és kifejezésre juttatta, hogy az ankarai kormány magatartása, amióta a szövetségesek a támadásra ter-tek át, gyakorlatilag Németország balkáni helyzete számára védelmet jelent. Török részről panaszkodnak a nyíltság hiánya miatt Moszkva balkáni tervei tekintetében s e mögött a cári idők régi óhajlásainak feléledését gyanítják, amellyel Oroszország Délkelet-Európában kiterjeszteni kívánta befolyásának területét.

A JAPAN KORMÁNY

mélyreható intézkedéseket fogana-tosított a háború sikeres folytatása céljából. Ugyanakkor Tojo minisz-terelnök nagyszabású rádióbeszéd-ben szólt a háborúról, a hazai arcvonal megerősítéséről. Bejelen-tette, hogy az angolok és ameri-kaikak újabb és újabb támadásokat kísérelnek meg és további súlyos harcok vannak folyamatban. A há-ború e fordulópontjain a végő győzelem kivívásához drasztikus intézkedések végrehajtására van szükség.

CHURCHILL BRIT MINISZTERELNÖK

beszede foglalkoztatja elsősorban az egyes országok politikai köreit. Megérkezett az első német válasz.

A berlini Wilhelmstrasse meg-ítélése szerint az angol minisz-terelnök beszéde lényegében ezúttal ismét inkább az általánostól, amit elhallgatott a hallgatóság előtt, mint a mondottak által. Hogy ka-tonai dolgokról nem beszélt — mondják Berlinben —, azt köz-érthető okokból senkinek veszi tőle rossznéven, de hogy nyilatko-zatában oly csökönyösen kitért a politikai célkitűzés megjelölése elől, végül is fel kellett, hogy tűn-jön még a legfelfogultabb megfigye-lőnek is. Ez a figyelemreméltó tény végeredményben annak jele — mondják a Wilhelmstrassen —, hogy Churchill bizonyos dolgokról nem mer szólni, nehogy ezáltal lerántsa az utolsó leplet is a teljes

kudarcot vallott atlanti okmányról.

Bizonyos történelmi érdekességű azonban Churchill nyilatkozata az olaszok árulásáról. Badoglio még hétfőn is az olaszokhoz intézett fel-hívásában azt állította, hogy neki és híveinek szándéka a fegyverszü-net megkötésekor az volt, hogy le-tegyék a fegyvert és örökdedjenek minden további háborús cselek-ménytől. Alig egy nappal később azonban Churchill bejelentette, hogy már a fegyverszünet megkö-tése előtt jóval Badoglio kiküldöt-tei az előzetes tárgyalások folya-mán megbízatásuk értelmében Madridban hangoztatták, hogy az olasz kormány hajlandó az angolok és amerikaiak oldalán Német-ország ellen sorakozni. Mi csak gratulálhatunk az angol minisz-terelnöknek ehhez a szövetséghez — jelentik ki Berlinben.

„FELIGÉRET”

Churchill beszédében szólt a kis államokról. Ezek a kijelentések Svédországban keltettek figyelmet. A Stockholms Tidningen „fel-igértnek” minősíti Churchill be-szédének azt a részét, amelyet a kis államok felé mondott. Churchill — mondja a lap — annak a véle-ményének adott hangot, hogy az európai háború egy éven belül be-végződhetik, noha azt nem mon-dotta határozott formában.

MI LESZ SZICILIAVAL ÉS SZARDÍNIAVAL ?

Churchill felszólalását követő parlament vitában az egyik képviselő kifejtette: Olaszországban attól félnek, hogy az angol birodalom anektálja Sziciliát és Szardíniát. Kifejtette azt a reményét, hogy a vita végén megcáfolják ezt a szeltében-hosszában terjesztett hi-resztelést. Eden külügyminiszter azonnal felállt és a következőket mondotta: „Nincs szükség arra, hogy a vita végét megvárjuk. Ez a hiresztelés teljesen képtelen.”

AZ ANGOL KOMMUNISTÁKRÓL is szó volt Churchill beszédében

A stockholmi „Dagens Nyheter” Churchill beszédével foglalkozva kiemeli, hogy az angol minisz-terelnök éles támadást intézett az an-gol kommunisták ellen, amidőn ki-jelentette, hogy az angol kommu-nisták nem képviselik Nagy-Britannia érdekeit. Londonban hétfőn este a rendőrség felosztott egy kommunista küldöttséget, amely Churchill elé akart járulni, hogy előterjessze a kommunisták-nak a második arcvonal meggyítá-sára irányuló kívánságát. A mi-niszterelnök nem volt hajlandó személyesen fogadni a kommunista küldöttséget. A megfigyelők Chur-chill beszéde után olyan értelemben nyilatkoztak, hogy Churchill kijelentései nem keltik azt a be-nyomást, mintha London és Moszkva között már is egyezség állana fenn a második arcvonal megteremtésének kérdésében.

ANGLIA ÉS SPANYOLORSZÁG

viszonyáról érdekes kijelentések hangoztak el az angol alsóház ülé-sén.

Eden külügyminiszterhez tolu kérdést intéztek a spanyol angol kapcsolatok. Sir Samuel Hoare es Franco tábornok találkozója, az orosz arcvonalon küzdő két had-oszlály és a tengeri helyzet ügye-ben.

Hoare felhívta Franco tábornok figyelmét a brit kormány pana

FONTOS TUDNIVALÓK

Hogyan juthatnak a gazdák vasanyaghoz? — — — 7
Hirdetmény a köztenyésztesre szánt hasított körmű apaállatok megvizsgálásáról. — — — 7
Ma, csütörtökön a 901—1200-ig terjedő naplótélszámmal ellátott cukorjeggyel bíró háztartá-sok igényelhetik új élelmiszter-jegyeiket.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

szaira, amelyeket a londoni kormány időként Madrid tudomására hozott a brit érdekek rovására tett megkülönböztetések miatt, Noha néhány panaszt orvosoltak, Hoare figyelmébe ajánlotta Spanyolországnak, hogy még mindig fennáll néhány rendezetlen kérdés Franco tábornok ama kijelentésével kapcsolatban, hogy Spanyolország teljesen egyenlő bánásmódban részesít minden hadviselő felet. A két hadosztállal kapcsolatosan az angol kormány figyelmeztette Francót, hogy amíg e csapatok a Szovjet-Unió területén maradnak, ez a tény komoly akadályt jelent az angol-spanyol szíves kapcsolatok kifejlődésére. Végül kijelentette, nincsenek olyan értesülései, amelyek bizonyítékot szolgáltatnának arról, hogy a spanyol kikötőket német tengeralattjárók rendelkezésére bocsátották volna. Egy képviselő kérdésére, milyen választ adott Franco és ha válasza kedvezőtlen volt, milyen intézkedések váltak szükségessé? Eden azt mondta, hogy a helyzet közeli javulása várható.

FINNORSZÁG

helyzete és békekilátása állandóan visszatérő téma a svéd sajtóban. A „Stockholms Tidningen” szerint londoni jól tájékozott orosz körök a Szovjet-Uniónak Finnországtól való követeléseit esetleges békekötés esetére a következőkben foglalják össze: tisztá, nem agresszív jellegű demokratikus rendszerrel kell pótolni a jelenlegi kormányt, a területi határozatoknak ki kell elégíteniük az orosz biztonsági követeléseket és a német csapatoknak el kell távoznuk az ország területéről.

A Szovjet-Unió nem törekszik domináló politikai befolyásra és nem volna csodálható, ha egy tisztá demokratikus kormányzat enyhébb feltételeket kapna, mint az első féli háború után. Egyáltalán nem bizonyos azonban, hogy az oroszok a Hangőre vonatkozó követeléseket fenntartják, ha a jelenlegi rendszert megváltoztatják. Orosz körökben ugyanakkor óva intenek attól a várakozástól, hogy a szovjet- finn békét illetően a Szovjet-Unió ragadná meg a kezdeményezést.

NÉMET NYILATKOZAT A BALKÁN KÉRDÉSBEN

A berlini Wilhelmstrassen a balkáni kérdésekkel kapcsolatban elfoglalt jelenlegi angolszász álláspontot kedden az alábbi jellemezték, hogy ez az állásfoglalás „átmenet az Atlanti Chartából a Sztalin-féle tervezethez”. A Wilhelmstrasset nyilván igen élesen foglalkoztatja az angol-amerikai-szovjet meg egyezés kérdése a Balkánra vonatkozóan, amennyiben az angolszászok a Balkánt szovjet befolyási övezetnek akarják elismerni. A német külügyminiszterium szóvivője két egymástutáni napon a külföldi sajtó tudósítói előtt egész sor erre vonatkozó bizonyítékot sorolt fel, amelyek igazolják a német fel fogást, hogy az angolszászoknak ilyen terveik vannak a Balkánnal kapcsolatban.

Hölgyeim!
Nem drága az
ANGORA KALAP,
ha „KALAPIPAR”-nál
Széchenyi-utca 7. szerzi be
Elsőrendű szalonmunka
Fővárosi modellek
P 50. — és 55. —

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnokok a közli:

Az ellenség a keleti arcvonalon kedden ismét támadott a következő súlypontokon: Poltava, Roslavl és Szmolenszk térségében Nagy erővel intézett áttörési kísérleteit felfogtuk.

Az északi fok vizein német vadász és romboló kötelékek fedélzeti léghajító ágyúkkal 38 támadó repülőgépet közül 21 gépet leltek.

A délnyugati arcvonalon csak helyi harc cselekmények folytak.

Szlovén felkelő olasz kommunistákkal és horvát térségbeli bandacsapatokkal Venézia keleti részében, Isztriában és Szlovéniában Badoglio áruhájának kihasználásával megkísérelték magukhoz ragadni a hatalmat.

Német csapatok, amelyeket nemzeti fasiszta egységek és az ország lakosából álló önkéntes kötelékek támogattak, megszállták a fontosabb helyeket és forgalmi összeköttetéseket s most támadják a rabló és fosztogató felkelőket.

A Földközi-tenger térségében

Légítámadás Velence és Pescara ellen

Lisszabon, szept. 22. Kairóból jelentik: A szövetségesek közkeleti főhadiszállásának közleménye szerint Velence ellen hetfőn légítámadást hajtottak végre. A bombák levetését hatalmas robbanások követték. A magas

légi fegyverem ismét eredményesen támadta az ellenség repülőterét, menetelő oszlopait és állásait, továbbá megsemmített 2 nagy gyorsnaszádot.

Gibraltárnál tengeralattjáróink elsüllyesztettek három ellenséges rombolót, megtorpedóztak egy erősen biztosított hűtőhajót s végül megsemmisítették egy szállítóvitort, valamint egy ellenséges repülőgépet.

A Tyrenni tengeren a haditengerészet járművel elsüllyesztették a Badoglio-kormány az ellenséghez átmenő egyik 14.500 tonnás gőzöst és ezenkívül megrongálták egy további nagy hajót, egy aknarakót és egy másik kisebb hadijárművet.

Az Égei tengeren egyik tengeralattjáró vadászunk megsemmisítette az angol szolgálatban áll, Katsonis görög tengeralattjárót és személyzetének egy részét foglyul ejtette.

Gyors német harc repülőgépek az elmúlt éjszaka Dél-Angliában egyes célpontokat támadtak. — Szabad portyázásban az Atlanti-óceán felett lelőtünk egy nagy angol vízrepülőgépet.

füstoszlopok miatt az eredményt nem lehetett megfigyelni. Az amerikai bombázók támadást intéztek Pescara ellen is. Itt a bombázás nyomán tüzek keletkeztek. Három szövetséges gép nem tért vissza támaszpontjára.

Angol-amerikai jelentések az olaszországi harcokról

Bern, szept. 22. (Bud. Tud.) Az 5. amerikai hadsereg kemény harcok közben lassan tör előre azok felé a magaslati állások felé amelyeket a német utóvédtek tartanak, közli egy jelentés Clark tábori főhadiszállásáról. Ezek a csapatok Avelino vidéke felé közelednek, amivel a Nápoly elleni támadás egyik legfontosabb előkészítő szakasza zárul le. Az angol csapatok eközben a sorrentói félszigeten elfoglalták a német csapatok által elszántan védett több magaslati állást. Montgometry tábornok ma éjszaka megjelent Clark tábornok főhadiszállásán. Ebből arra következtetnek, hogy nagyobb harcok indulnak meg széles arcvonalon. Nápoly felett tegnap este óta hatalmas füstfelhő látható. A megfigyelők

több robbanást is hallottak.

Algir, szept. 22. Az algiri rádió ismertette a francia főhadiszállás hivatalos közleményét. Eszerint Corsika egész nyugati felét a francia csapatok már elfoglalták. A csapatok most Bonifacie és Porto Vecchio felé nyomulnak előre. A hivatalos közleményt Giraud tábornok írta alá.

Algir, szept. 22. A szövetséges főhadiszállás kedden délután a következő jelentést adta ki: — Amerikai csapatok partraszálltak Szardinia szigetén.

A francia felszabadítási bizottság közli, hogy Korzika szigetén a vichy-i kormány által hozott valamennyi törvényt hatályon kívül helyezték és a szigetről új prefektust neveznek ki.

A japán kormány intézkedései

Tokió, szept. 22. A kormány tájékoztató hivatala szerdán betekintést nyújtott arról a számos intézkedésről, amit a kormány keddi ülésén a hazai arcvonal további erősítésére határozott el. Ebből kitűnik, hogy az ország valamennyi erjét latbatvetik a lösz- és repülőgépterhelés lehető leggyorsabb fokozására.

A hazai föld védelmét lényegesen megerősítik és elsősorban a légvédelmet építik ki. A légvédelmet főleg a hadi fontosságú gyárak és bányák területén fokozzák. Számos közigazgatási intézményt, amelyeknél nem fontos, hogy székhelyük feltétlenül Tokióban, illetve más nagyvárosban legyen, az ország más

területein helyeznek el. Ezenkívül kiépítik a szárazföldi és tengeri szállítási rendszert is.

A hatósági apparátus egyszerűsítése céljából tervbevetik, hogy a helyi közigazgatási hatóságokra olyan feladatokat ruháznak, amelyeket eddig központi helyek intéztek. A tisztviselői kart csökkentik. Elhatározták továbbá, hogy munka teljesítésére nagyobb mértékben vesznek igénybe nőket. Az eddigi korhatárkorlátozásokat felgyesztik, ennek következtében például idősebb személyeket is besoroznak a munkaküldetésbe. A kormány elhatározta az ár- és elosztási rendszer egyszerűsítését is. (NTI)

A japán miniszterelnök rádióbeszéde

Tokió, szept. 22. (NTI) Tozso miniszterelnök szerdán mondott rádióbeszédében kijelentette, hogy a kormány által a hazai arcvonal és az ország nemzeti háborús struktúrája erősítésére elhatározott mélyreható intézkedések egyetlen cél tartanak szem előtt, nevezetesen a háború megnyerését.

Az általános helyzet komoly és a fejlődés olyan pontra jutott, amely az eddigi erőfeszítésekben nem túl semmiféle lanckadást. Mert a meggyőző erő és győzelembe vetett hit még nem elegendő. Az angolok és az amerikaiak tekintet nélkül nagy veszteségekre újabb és újabb támadásokat kísérelnek meg, hogy a japán birodalmat térdre kényszerítsék. Ennek folytán súlyos harcok vannak folyamatban és további harcok várhatók. A japán nép számára elérkezett az idő, hogy az élet valamennyi terén a mai hadihelyzethez elje bele magát és megerősítse elszántságát és erejét a háború folytatásához és a zsvő-

zelem elérésére.

A helyzet folytán a kormány kénytelen volt mélyreható intézkedésekhez nyulni és azokat azonnal átvenni a gyakorlatba. Így elsősorban gondoskodás történt, hogy a legfőbb katonai hatóságok és az államvezetés között a legszorosabb együttműködés legyen. Másodsorban az ország belsejében elszánt harci arcvonalat kell teremteni, amely mint a hadviselés támogatója, minden tekintetben biztosítsa a végső győzelmet. Harmadszor gyors és cselekvő diplomáciai intézkedéseket teszünk. Végül tervbevetünk olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják a haditermelést főleg pedig a lösz- és a repülőgéppártás fokozását.

Toyo miniszterelnök ezután ismertette azt a számos intézkedést, amelyet a kabinet legutóbbi ülésén határozott el. Ha mindezeket a terveket gyorsan és pontosan végrehajlják, a katonai események tekintetében olyan közvetlen és közvetett ha-

tásos várhatók, amelyek ismét bámulatba ejtik a világot. Ma nincs helye többé annak, hogy ragaszkodjunk régi kedvence szokásainkhoz, munkamódszerünk-öz, stb. Arról van szó, hogy életünket teljes mértékben a háború szükségleteihez igazítsuk.

A háború napról-napra hevesebbé válik. Az ellenség minden eszközzel megkísérel, hogy ellentámadások útján sikereket érjen el. A jövőben a háború továbbmenete tehát még sok figyelemreméltó eseményt hoz. A háború e fordulópontjain a kormány elvárja, hogy a lakosság messzemenően és a legnagyobb megértéssel támogassa az államvezetés fardozásait, amikor drasztikus intézkedések végre-

hajtására magát indította érsi. A végső győzelem tekintetében nincs kétség és eljön az a nap, amikor Nagy-Keletázsia valamennyi területén biztosítva lesz a béke és a rend.

Toyo miniszterelnök végül a szövetséges Keletázsia különböző szövetséges népeinek közönetet mondott szövetséges és szoros együttműködésükért a közös célért vívott harcban.

— Európában — mondotta Toyo — Németország és a többi szövetséges ország, amely Japánnal váltva harcol, fényes katonai győzelmeket mutathat fel. Végül üdvözölte az eurpai szövetségeseket és kijelentette, hogy szilárdan bízik további sikereikben. (MTI)

Olaszországból Németországba szállították az angol hadifoglyokat

Lisszabon, szept. 22. (MTI): Grigg angol hadügyminiszter a parlamentben egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy közvetlenül Mussolini bukása előtt 24 ezer angol hadifoglyot szállítottak át Olaszországból Németországba. Ezek most német fo-

golyátáborokban vannak. Értésülése szerint ugyanolyan bánásmódban van részükhöz, mint a többi németországi hadifoglyoknak. Több levél érkezett tőlük, amelyben méltatlankodnak ugyan az átszállítás miatt, de a bánásmódról nem panaszkodnak.

Merényletnek esett áldozatul Fehér-Oroszország főbiztosa

Tilga, szept. 22. (Interim) Müncheneri jelentés szerint Wilhelm Kube, Fehér-Oroszországnak fő-

biztosa a szerdara virradó éjszaka merénylet áldozata lett. (MTI)

A vatikáni helyzet

Róma, szept. 22. A Vatikán hivatalos lapja az Osservatore Romano keddi számában cáfolja a vatikáni viszonyokról terjesztett külföldi híreszteléseket és megállapítja, hogy a Vatikán állam határára s bízzák meg őket a határára mindössze egyetlen német járó teljesít őrszolgálatot, de az is olasz földön, a Szent Péter-terén. Mielőtt ezt a járó ki-

küldték, szeptember 13-án a római német téparancsnok telefonon felhívta a Vatikánt és azt kérte, hogy küldjenek ki két vatikáni tisztviselőt a Vatikánállam határára s bízzák meg őket a határára állandó ellenőrzésével, nehogy ezt a vonalat német részről akárcsak véletlenül is átlép-

Vörös ornátusban misézett Moszkvában Sergius patriárcha

Zürich, szeptember 22. (MTI) Moszkvából jelentik: dr. Garbett yorki érsek a moszkvai Jelskov székesegyházban Kisasszony napján résztvevett az ünnepélyes

istentiszteleten. A misét Sergius patriárcha mondta vörös ornátusban. A hívek zsúfolásig megtöltötték a templomot.

Marshall lesz az angol-amerikai főparancsnok

London, szept. 22. Washingtoni körökben híre jár, hogy Marshall György amerikai vezérkari főnököt nevezik ki a világon bárhon levő angol-amerikai haderő főparancsnokává. Székhelye Londonban lesz. Arra számítanak, hogy ezt a tényszerűen teszik közzé.

Marshall tábornok kedden ki-

jelentette, hogy küszöbön áll a hatalmas offenzíva Ázsia és Európa ellen, amelybe Amerika teljes erejét beveti. „Most végre annyira vagyunk — mondotta, — hogy a tengereken át megtámadhatjuk az ellenséget, mégpedig olyan erővel, amely reméljük — hamarosan véget vet ennek a háborúnak.”

Miért nem ment Benes Moszkvába

Amszterdam, szept. 22. Eden brit külügyminiszter — mint a brit hírszolgálat jelenti — szerdán szölet Benesnek, a cseh emigráns szervezet vezetőjének tervbevetett moszkvai látogatásáról.

— Molotov múlt évi londoni látogatása alkalmával — mondotta Eden, — megbeszélések folytak a háború utáni szabályozásra vonatkozó egyezmény megkötéséről egyfelől a brit kormány és a szovjet kormány, másfelől Anglia és európai szövetségesei között. E megbeszélések folyamán a brit kormány

arra a meggyőződésre jutott, hogy mindkét kormány nézete szerint jobb ha egyelőre e kormányok közül egyik sem költ ilyen egyezményt. Benes erre látogatását elhalasztotta. Eden reméli azonban, hogy a Szovjet-unió és amerikai képviselőivel való legközelebbi találkozója folyamán alkalma lesz, hogy ezt az ügyet Molotovval megbeszélje.

Eden kijelentéséből világos, hogy Benes angol kormánykörök intették le és ezek nyomására állott el a moszkvai úttól.

A kormány kiterjesztte a hadiárva és hadigymolított tanulók tandíjmentességét

Mint hivatalosan jelentik, a Kormányzó Úr kiterjesztette a hadiárva és hadigymolított tanulók tandíjmentességét. Eddig a közép és középfokú iskolában legalább általános jó tanulmányi eredményt kellett elérni a hadiárva és hadigymolított tanulóknak, hogy tandíjmentességhez jusson.

A mostani rendelet ezt a kedvezményt kiterjesztette most már a középfokú iskolában általános elégséges eredményt elért hadiárva tanuló, továbbá az I-ső vagy II-ik járadékosztályba tartozó hadirokkantak általános elégséges eredményt elért hadi gymolított gyermekekre

is, akik szintén élveznek tandíj és mellékdíjmentességet.

A hadiárva magánanuló, az I-ső, vagy II-ik járadékosztályú hadirokkantak magántanuló gyermekei a középiskolában legalább általános jó, középfokú iskolában legalább általános elégséges tanulmányi eredmény esetén ugyanolyan díjmentességben részesül, mint az említett iskolák hadiárva, illetve hadi gymolított nyilvános tanulói.

A kormányrendelet intézkedik aziránt is, hogy a tanulóoththonokban a férőhelyek számának 5 százalékát a középfokú iskolába, a középfokú iskolába, a szakiskolába, továbbá a tanoncskolába járó hadiárva tanuló és az I-ső vagy II-ik járadékosztályú hadirokkantak, vagy hadi gymolított gyermekek részére kell fenntartani.

SZINHÁZI HETI MŰSOR:
Csütörtökön este: Tábornokné, Bérletiszünet.
Pénteken este: Egy nap a világ Szombaton délután: Patyolat-kissasszony, Filléres helyábrak. Szombaton este: Tábornokné, Bérletiszünet.
Vasárnap délután és este: Tábornokné.
Hétfőn este: Patyolatkissasszony Munkáselekedés.

HALASSY MARISKÁVAL főszerepben nagy sikert aratott Budapesten az Új Magyar Színház bemutatóján a „Mi az igazság?” c. Pirandello-darab, melyet dr. Furmann Béla debreceni törvényszéki híró fordított magyarra. Halassy Mariska alakításáról elragadtatással emlékezik meg a fővárosi sajtó: „Intelligensen, szelíden halkán és finoman játsza az örültséggel megvádolt anyózt. Ebben a kiváló színésznőben intellektus van érzék, kivételes színészi ösztön és mértékértő fejelem” — írja egyik fővárosi lap. Ugyancsak nagy elismeréssel emlékezik meg a fővárosi lapok dr. Furmann Béla, frónévén Fáy E. Béla kongeniális fordításáról.

FILM

AZ APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ nagy sikerrel mutatta be a „Magyar kivánságverseny” c. filmjét. Kifőző gondolat volt a rádióhallgatók ezreinek kedvence számát és művészeit filmben közelíteni a nézőkhöz, megmutatni képen is azt, aminek eddig csak mint hanggal kifejezett művészetnek tapsoltak. Jó rendezés, szép felvételek emelik a legújabb magyar film hatását. A darabban a kivánságversenynek minden kedvence művésze fellép: Szelezky Zitától Sárdy Jánosig, Kiss Manyitól Tompa Puffig a sztárok egész sora. A film egyik legszebb, legsikerültebb része Barabás Sárinak, a debreceni közönség kedvence primadonnájának énekszáma. Különösen elismerést érdemelnek azok a finom rendezői ötletek, amelyek az egyes számok alatt megvillantják az otthon, rádiókészülék mellett hallgató családot, vagy a távolladást, a kivánságversenyben győztesként, az otthonra meghagyott gondoló honvédekkel.

A VIGSZÍNHÁZ mozgó nagy sikerrel újította fel az „5 óra 40” c. magyar bűnügyi filmet. Az érdekes, izgalmas, mindvégig lenyűgözően fordulatos mese, az érdekes rendezői ötletek, finom művészi felvételek, elsősorban pedig a kiváló szereplőgárda: Kiss Ferenc, Tasnádi Fekete Mária, Uray Tivadár, Makay Margit és Greguss Zoltán művészi teljesítménye ezúttal sem maradt háftalan. A kisérő műsor érdekes, aktuális.

Csokonai Színház

Csütörtökön este 7 órai kezdettel U. KOVÁTS TERUSSAL a főszerepben az estéről estére nagy sikerrel futó

Tábornokné

című operett. Bérletiszünet.

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Kocsonában az új tanfolyam megkezdődött. Beiratások még e héten elfogadhatnak.

* Valtay tánciskolában szeptember 29-én diákkölon kezdődik Kossuth utca 11. szám.

* Valtay mozdulatművészeti iskolában akrobatika, step, szakkeru mozdulatnevelés október 1-én kezdődik. Kossuth u. 11.

Visszatért Budapestre a svájci követ

Budapest, szept. 22. Maximilian Jaeger svájci követ hosszabb svájci tartózkodás után, amely alkalmat adott neki, hogy kormányával behatóbban érintkezzen, visszatért Budapestre és átvette a követség vezetését.

Svédországban már beköszöntött a tél és heves hóvihár dühöng

Stockholm, szept. 22. (MTI) Hárjedalen tartományban Stockholmól mintegy 300 kilométernyire északra másfélnap óta heves hóvihár dühöng. A tél kora beköszöntése annál is inkább meglepte a lakosságot, mert

minden átmenet nélkül érkezett az eddigi nyárian szép időjárás után. Funäsdalen helységénél a postagépkecski elakadt a mély hóban, úgyhogy ki kellett ásni.

Egy tartalékos főhadnagy halálos villamosbalesete Szegeden

Szeged, szept. 22. Kedden este a személypályaudvarról a város felé haladó villamosra a Klebelsberg téren menetközben felugrott Török János tartalékos főhadnagy. Minthogy mindkét kezében csomagot tartott, elvesztette egyensúlyát, megcsú-

szott és a villamos kereké alá zuhant. A kerekék az egyik lábát levágták. A mentők azonnal kórházba szállították, de nem lehetett rajta segíteni. A nagy vérvesztés következtében meghalt. (MTI)

Szabadkán határozatlan időtartamú, de legalább hatévi dologháza ítélték a kétnevű debreceni akrobata-betörőt

Felesége volt a bűntársa és egy másik asszonynak udvarolt

A szabadkai törvényszék most vonta felelősségre Sulyok Gyulát, akit a debreceni világhírű akrobata-betörő néven ismernek s aki a múlt év decemberében a debreceni fegyházból megszökeve Budapesten megszerzte ismerőse, Kerti Lajos okmányait és ezekkel felszerelve Szabadkára ment feleségével. Szabadkán sorozatos lopásokat követett el, még pedig úgy, hogy megnézte, melyik lakások szalugátora van állandóan csukva, továbbá állandóan figyelte a szabadságra menő orvosoknak, ügyvédeknek a lapokban megjelent közleményeit. Rendkívül ügyesen dolgozott, mert szakmányát nem Szabadkán értékesítette, hanem csomagokban felküldte budapesti bűntársainak. Egy ízben Zomborba is átrándult

és ott dr. Szabó Endre fogorvos lakását fosztotta ki. Ezt a lakást úgy választotta ki, hogy észrevette az ablakba tett cédulát, amely szerint a fogorvos szabadságra utazott.

A már tízenkészer büntetett kétnevű betörő, annak ellenére, hogy feleségét magával vitte Szabadkára, megkérte a kezét egy válófélben levő jómódú asszonynak, aki csak a betörő letartóztatása után tudta megudvarlóját multját.

A bíróság a debreceni törvényszék által kiszabott ítélet beszámításával összűntetésként határozatlan időtartamú, de legalább hatévi dologháza ítélt Sulyok Gyulát, míg feleségét, aki segítségére volt a lopott holmik értékesítésében, egyévi börtönbűntetéssel sújtotta.

Bélyegrovat

A Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete f. hó 25-ától kezdődőleg heti összejöveteleit minden vasárnap délután 11-1 óra között új helyén és pedig az Arany Bika-szálló felemeltem lévő Debreceni Újgyőrök Köré helyiségekben (bejárát a József kir. herceg utcai dohánytűzöndei lépcsőházban) fogja megtartani. Vendégeket mindenkor szívesen lát az Elnökség.

Eddig az volt az általános felfogás, hogy az 1840. évi feketé 1 pennys angol bélyeg volt a világ legelső levélbélyege és most általános meglepetésre kiderült, hogy Poroszországban már 1831-ben használtak leírta, hogy a belső postaforgalmat ezzel bonyolította le. Előkerült egy levél, amelyen egy ilyen négyes blokk van, alatta „G. Glaraks” aláírás (a postamesteré) és az összesen „Porosz, 2. Mai, 1831” bélyegjegyzet található. Ezen a példányon kívül még 4. ilyen franciaturával ellátott levél került napvilágra, melyek közül 3. darabon 25 XII-1840, egyen pedig 17 IV-1848 lenyomat látható. Ezen 5. mindenen kétészet kizáró eredeti levél a leghatározottabban igazolja, hogy a rajtuk lévő 40 lejtás vignetták nem valami alkalmi darabok, vagy egyéni játékok voltak, hanem 17 éven keresztül rendszeresen használt levélpósta bérletként írték értékek. Az, hogy csak egyetlenegy helyen alkalmazták, a porosi postán, az arra enged következtetni, hogy az ottani postamester korát meghaladó igen eszes ember lehetett, de mert ezen bélyeg 19 éven keresztül állandóan forgalomban voltak, ezek tekinthetők

a bélyegek tulajdonképpen óspanjnak.

Két igen érdekes magyar különlegesség bukkant el a legutóbbi napokban és pedig egy kétoldali nyomású 10 filléres piros portobélyeg (Michel No. 114) és egy olyan 300 koronás (Michel No. 365) levélbélyeg, amelyen a jobb felső sarkában 300 helyett 30 látható! Ezen utóbbi hibás darab magyarázata abban rejlik, hogy a külön benyomott 300-as számjegyet a nyomásnál kisebb elcsúszott, úgy hogy az utolsó 0-as a kocka keretén túl a bélyegközre esett és mert itt véletlenül a fogazás is elcsúszott, az történt, hogy a második 0-t a fogazás elűntette! (Ez nagygyűjtők minimális töredékek a fogazási vonal mentén nagy keservesen megtalálhatók.) De hogy hogyan keletkezett a teljesen kilógatott és minden kritikán felüli, abszolút hiteles, teljesen tisztá kétoldali nyomás, az a magyar állami nyomda és a magyar posta ismert precizitását tekintve, teljesen megmagyarázhatatlan és érthetetlen! — A bélyeg hátulján egy teljesen tisztá, pozitív, minden tekintetben lezártalan nyomás, az előlappal teljesen azonos rajzi bélyegkép van; hogy annak a 36 Isten a megmondhatója, de tény, hogy a hordog tuládonosnak 1000 pengőt ígérték ezért a bélyegért, de ő hallani sem akar az eladásról!

Még csak halvány híresztelések keringenek egy állítólag legközelebb megjelenő alkalmi sorozatról és íme: az igen tisztelt budapesti bélyeg-

METEOR
mozgó
Csütörtökön: 5 és negyed 8 órakor utójára.
„Kádár, Kontra Kerekas”
Tolnay Klári, Szilassy, Mály Vaszary.
Legközelebb szombattól: „Üzenet a Volgaparttól”

VIGSZÍNHÁZ
mozgó
Ma 5 és 7 órakor utójára az izgalmas, lebilincselő magyar bűnügyi film: „5 óra 40”
Fősz.: Tasnády, Makay, Kiss Ferenc, Uray, Greguss.

Művészi tervezés és készítésű modellek a Papp szalonból
SZENT ANNA-U. 12. üzlet.
Telefon: 39 07.

HUNGARIA
filmszínház
Tovább fut a siker útján Latabár Kálmán vígjátéka: EGY SZOKNYA EGY NADRÁG
Előadások: 5 és 7 órakor.

16zede máris foglalkozik ezzel az embriónál kibocsátással és ezt az egészen ismeretlen — értékeltetés nélküli — 150-160 százalékos felárrel szerepelteti legutóbbi árlégyezkedésében. Mi lesz majd akkor, ha a sor megjelenik.

Utazásnál
a változó elemzők zavarja a rendszer emésztését. Ez élményt, fejlettséget okoz. Ne felejtse, hogy utazásnál szükség van jó hashajtóra.
DARMOL

Jeta Rákosi Viktor...

Régi, elszárgult papíru könyvek között kutattam. Kezembe akadt egy vaskos történelmi munka a keleti népekről. Amint felnyitottam az első lapot, érdekes leletre bukkantam: „Fohász” szó betűi átöltöztetve szemeltem elé. Olvasom tovább a kéziratot. Alatta ez áll: „Kossuth Lajos 100-ik születésnapjára 1902. szeptember 19-ére. Az orsz. függ. és 48-as párt megbízásából írta: Rákosi Viktor.” Úgy gondolom nem lesz érdekelten ezt az immár több mint negyvenéves írást újra papírra vetni. Íme:

Fohász. Mindenható Isten, Urunk és Atyánk! ki kezdetben tartod a mindenségben futó csillagvilágot és a porban csúszó férgek sorsát, kitől nyertük az élet fényét s kitől majdan megadásal fogadjuk a halál árnyékát: hozzád fohászokodunk.

E napon embermilliók szívének kitárt két kapuján át suhog feléd a végtelenségbe a hála és könyörgés kettős imádsága.

Völgyeink páras mélyéből, nap-sugaras rónáinkból, a zsupfődeles fehér tanyák tornácáról, az üveges paloták tiszán, mint egy égből visszahulló hajnal harmat eső, száll feléd a kicsinyek és nagyok, a szegények és gazdagok, a fehérkezű és barnaarcú magyarok imádsága.

A Te akaratod ezabta útjai a Turul madárnak, mely sebes, szárnyacsapásokkal honkereső őselinket Ázsia bús pusztaságáról Attila mosolygó örökébe vezetted.

Te adad, mikor szükségünk volt rá Botond kapudöntő bárdjának az erőt, Te adad a Lechmezel Lehel kürtjének könnyfakasztó bánatát, mely megdöbent nyilas táborainkat hazatelelte és sátorkarókat maradan-dóan ide cövekelt.

A Te segítségével ködös szadokon a vér és vas embertelen korszakain töltünk át, dolgozva, küzdve, ellenség rablánczat vagy harcunk visszavonásának átkát hurezvolva: megfogya, fáradtan, alétlan, vérszűrtet, de áttörünk, de itt vagyunk és két kezünket, két szemünket, egy szívünket, egy szívlünkben ezer szereimünket Hozzád emelve rebegjük el az ezért hálaimádságunkat Oh Atyánk. Ez a himnusz száll feléd innen a virágok illatából, a madarak dalából, erdeink suttogásából, vízünk zúgásából.

Ezeréves munka verejtékével megtermékenyített ezereves harc vérvél megszentelt, ezereves szenvedés könnyeivel megáztatott hazánk porába leborulva könyörgünk hozzád, Örökkévaló Isten! Állítsd homályos egünkön a hazaszeretet bujdosó csillagát! Hadd sugározza be mindeneknek szívét és elméjét, hogy senkire legyen e nemzet fél közül kis lelkű, gyáva; megfélekedni tovább szadokkal sűrű temetett őseinkről, kik tűzhelyüket, aszszonyait, gyermekeiket, nyelvéket, hazájukat, Árpád örökét véde, ezrivel hullottak a harcmezőn, haltak a vérpadon, veszték a börtön mélyén, vértettek el a sortűzek alatt.

Add, hogy ezen a nagy napon s ennek a nagy napnak minden fordulóján az emlékezet fénye villanjon át a szíveken s megihletett lelkünkön átvonuljon a szent zarándok-sereg:

Az apostolok, a hősök, a vértanúk, a száműzöttek, az elnyomottak véres és bánatos léglója.
Add, hogy ezen a napon nekünk fáradt nemzedéknek, fáradt képzelete fiatal erőre kapjon.

HUNGARIA
filmszínház
Tovább fut a siker útján Latabár Kálmán vígjátéka: EGY SZOKNYA EGY NADRÁG
Előadások: 5 és 7 órakor.

száz szárnyacsapással széleszterdő szálljon vissza s aztán megálljon egy kis bölcső előtt.
Megálljon, mint megállott ott száz év előtt a magyar szabadság géniusza, hogy homlokán csókolja a bölcsőben alvó gyermeket.

A magyar szabadság géniusza, a Te égi seregednek legszebb angyala, ott állt fényes arcúlatjával a bölcső mellett, örökölt a gyermek álmai felett, vezette az ifjú lépéseit, izgatta a férfiú tetteit és az aggyastán utolsó lehelletével, eltakarva fényes arcúlatját viszatért égi honába.

Te adad ott minékünk: a nemzetnek, a hazának, az emberiségnek, a világnak, a gyöngyöknek, az ényomottaknak, a jogtalanoknak a búzát, teremjen a népnek.

És áldd meg, óh ezerszer is áldd e szép haza mindazon büfiat kik a Te színed előtt e napon szent fogadalmat tesznek: istenfélmet hirtelni, hazát szeretni, nemesen gondolkodni és cselekedni, nagy tettekre vállalkozni, a nép javára élni, a nép javáért meghalni, Árpád, Attila örökét szabaddá, gazdaggá, boldoggá tenni.

Atyánk! Vedd kedvesen hálánkat és hallgasd meg könyörgésünket — Ámen.

Ez szövegről a Rákosi Viktor „Fohász”-nak. A „Fohász”-t 1902 szeptember 8-án másolta le Glósz Károly nevű bírósági kezelő.

A másolat után még találni egy pár sort. Ezt is Rákosi Viktor írta. „Minden magyarnak!” címmel és az előző „Fohász”-hoz szorosan hozzátartozik, amennyiben azt ajánlja.

„Magyar hazánknak és nemzetünknek ajánlom ezt az imát — írja Rákosi. — Bárhol, templomban társaskörben, családban, Isten szabad ege alatt Kossuth emlékére összegyűltök, imádkozzatok el és Isten meg fogja hallgatni könyörgéseiteket.

Hazám rejtett ligetében, termő rónán, híves patakjal mellett bujdosva áhítatos szívvel és remegő tollal írtam, mert soha úgy nem éreztem, hogy Isten előtt állok és egy nemzet áll mögöttem. A magyarok Istene áldjon meg benneteket. Szerető testvéretek

Rákosi Viktor sk.”
Természetesen ezen sorok is csak másolat szövegben található. Bár ezután nem írta másolója, hogy ugyanakkor írta-e, mikor a Fohászt. Egy azonban tény. Rákosi Viktor hazaszeretetről és Kossuth iránti mély hódolatáról és hazaszeretetről tesz fanbulonyságot mindkét írás. — Kidomborodik benne nemkülönbben fajtája iránti megbecsülése, Istenbe vetett hite.

A mai filnek szokatlan a stílus régies a szemnek az írás, de mégis van valami, ami megragadja az embert: a szelleme az írásnak. Negyven esztendő nagy idő s látjuk, hogy minden megnyit változott. De azért jól esik egy kicsit visszamenekülni a multhoz a régihez a „modern” jelenből.

Sz. Z.
— Sikorszki lengyel tábornok halálát okozó repülőszerecsélenység ügyében megindult vizsgálat megállapította, hogy a lezuhanást valószínűleg a magassági kormány hibája okozta közvetlenül a bombázó felszállása után.

APOLLO
filmszínház
Előadások: negyed 4, negyed 6, negyed 8 órakor, vasárnap de. 11 órakor is.
Magyar-kivánság-hangverseny
Főszereplők a legnevesebb magyar filmsztárjaink. A filmben színes felvételek is vannak!

Magyar búzát és lisztet kap Finnország

A magyar- finn áruforgalmi és fizetési megállapodás megújítása céljából az utóbbi napokban Budapesti lefolytatott kereskedelmi politikai tárgyalások kedden befejeződtek.

Az új megállapodás egy évre szól és jelentősen kiszélesíti a két ország között lebonyolítandó

áruforgalmat. Lehetővé teszi nevezetesen, hogy a magyar búza- és liszt kivitelét által Finnország közéletének segítségére siethessen. Finn részről ezzel szemben jelentős mértékben növeltetek a fa és papírpár, valamint egyes fémek Magyarországra való kivitelére vonatkozó kontingensek.

Vérgengzés a szőlőtelepen

Agyonlőtte feleségét, apósát és megsebesített egy szőlősgazdát

Kiskőrös, szept. 22. A Páhi községhez tartozó Schwarzféle szőlőtelepen volt kapás éveken át Trausz Péter, aki az utóbbi időben különváltan élt feleségétől.

Trausz hétfőn este megjelent a szőlőtelepen lakó feleségénél, azzal, hogy vissza szeretné állítani a házassági köteleket. Az asszony kiutasította a házból.

Trausz revolvert rántott és feleségére lőtt, aki holtan esett össze. A lővés zajára előkerült az asszony édesapja. Trausz őt

is agyonlőtte. Az egyik lövéstől súlyosan megsérült Szendrői József, a szőlőtelep résztulajdonosának férje, akit kórházba szállítottak.

Trauszek kisleánya a szőlők közé menekült és a közben kitört vihar és zápor ellenére az egész éjszakát a szabadban töltötte. Anyjára átfázott, hogy tudójulladást kapott. Elteltben maradásához alig van remény. A megszókött gyilkos kézrekerítésére a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Arccal földbeasott holttest csontvázát találták egy méter mélységben egy Tasnád-utcai telken

Valószínűleg az 1848-49-es szabadságharc idejéből származik a lelet

A debreceni rendőrséget értesítették tegnap, hogy Győri Lajosné szül. Kerékgyártó Erzsébet, Ferenc József-út 28. szám alatti lakos Tasnád-utca 7. szám alatt levő bekerítetlen telken a földben alig egy méter mélységben emberi csontvázat találtak.

A leletet különösen gyanúsá tette az a körülmény, hogy részben való kihantolása alkalmával a bejelentés szerint még bizonyos hullaszagot terjesztett, ami arra mutatott, hogy a holttest esetleg csak néhány évtizede került a földre. Továbbá az a tény, hogy a csontváz fekvéséből megítélve a holttestet arccal a föld felé fordítva, hason fekvő helyzetben temették el, mégpedig nem a szokásos temetkezési mélységre, hanem csak alig egy méter mélyen.

A rendőrség részéről nyomban detektívek szálltak ki a helyszínre és megállapítást nyert, hogy a telektulajdonos leánya a bekerítetlen telken gyümölcsfát akart ültetni. Alig ásott le néhány nyomnyira a földre, amikor az ásó kemény tárgyban akad meg. Tovább ásva megdöbbenve vette észre, hogy emberi csontváz részei fehérlenek a földből. A további ásás szabaddá tette a földtől a koponyát és a csontváz más részeit. Miután kétségtelemmé vált, hogy emberi holttest csontváza került elő a Tasnád-utcai telken, az esetről értesítették a kir. ügyészséget.

Kedden délután helyszíni szemlét tartottak a Tasnád-utca 7. szám alatt, a lelet színhelyén. Ezen résztvett dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró, dr. Ökrös Sándor és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő, dr. Ruttkai Árpád rendőrfogalmazó, Szűcs Jenő és Leviczky Tibor detektívek.

A csontvázat teljesen kihantolták. A koponyát, felkarcsontokat, csigolyarészeket, majd a lábszárcsontokat egymásután kirakták a telken és dr. Ökrös Sándor egyetemi magántanár, orvosszakértő vizsgálat alá vette a csontokat. Ezt megelőzően már megállapították, hogy a holttest egészen különös, szinte ülő helyzetben került a földre, igen szűk gödörbe, szinte belegyömöszölve helyezték el.

A csontokból megállapították, hogy fiatal, húsz-három év közötti férfi volt az illető, ez a jól látható varratokból volt megállapítható. A medencecsont teljesen hiányzott, azt, hogy a csontváz férfivolt, a csontok vastagságából állapították meg. A jobbcomb törés volt. Más sérelmi nyomot nem találtak. Maga a koponya egészen

keleti jellegű, tatáros fejkalkot árult el.

Maguk a csontok kétséget kizáróan bizonyították, hogy a tetem körülbelül 80-100 esztendővel ezelőtt kerülhetett a földre. Erre mutat az is, hogy a lágyabb állományú csontok, így a medencecsont, bordák stb. már nem voltak fellelhetők, helyükön csak finom, meszes porréteg hevert a földben.

Miután Debrecen történelméből köztudomású, hogy a mai Tasnád-utca helyén temető nem volt, ezen a részen soha nem is találtak hasonló leletet, így a csontvázak felletését ezzel nem lehet megmagyarázni. Arra is gondoltak vizsgálat előtt, hogy a tetem nem-e az első világháborút követő időkben került a földre, ezt a feltevést azonban megalátozta a csontok régi volta. Annál valószínűbbnek látszik az a magyarázat, hogy az 1848-49. évi szabadságharc idején került a holttest a földre. A debreceni csata idejéből származhat ez, amit alátámaszt az a körülmény is, hogy a debreceni csata emlékműve nincs messze a Tasnád-utcától, az emlékmű a lelet színhelyétől egészen jól látható. Minden valószínűség szerint orosz katonai holtteste került a földre. A vizsgálat folyamán kerestek gomb vagy fegyvermaradványt, ami ezt a megállapítást valószínűsítene, ilyen azonban nem leltek. Ebből következtetve lehetségesnek látszik, hogy a holttestet meztelen állapotban helyezték el gödörbe.

A kezdetben bűnügyi háttérrel sejtető csontvázeletről így kiderült, hogy az közel százéztendő és még az 1848-49. évi szabadságharc idején került a földre.

Négy napos szoboszlói nyaralás alatt ellopták 11.000 pengő értékű ékszerét

Horváth Lujza székesfehérvári lakos feljelentést tett a hajdúszoboszlói rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta 11.000 pengő értékű ékszerét.

A károsult elmondotta, hogy nyaralása során Hajdúszoboszlóra érkezett és négy napig megszállt a Kossuth Lajos-utca 26. szám alatt. Mikor a negyedik napon becsomagolt és el akart a Gyilkostóhoz Erdélybe utazni, vette észre, hogy brilliánsfüggője, arany karkötője „Lujzika” bevésésű és más ékszerei eltűntek. A rendőrség az ékszerrelvagy kézrekerítésére megindította a nyomozást.

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943 IX 23.

„A cserkész egyenes lelkű és feltétlenül igazat mond”

A magyar cserkészlet harminc évvel ezelőtt a célkitűzéssel indult el, hogy az egész magyar társadalomba szép és nemes törekvéseket oltson bele. Hogy ez a törekvés mennyire inkább megvalósulhasson, törvényeket tűzött ki maga elé, amely alá önként hajtott fejt és amelynek feltétlen megtartása esetén törekvése sikerrel járt.

Első törvényként a cserkész egyeneslelkűségét és feltétlen igazmondását határozta el. — „A cserkész egyeneslelkű és feltétlenül igazat mond.” Ez a mondat vésődik az ifjú magyar fiú lelkébe, amikor először ölti fel magára a cserkészruhát. — Érti, hogy ez kötelesség, nemcsak azért, mert ezt a cserkészlet így követeli, hanem mert így követeli az erkölcs és a becsület. Abban van ennek a törvénynek a nagyszerűsége is, hogy nem emberi találmányt fejez ki, hanem az ember erkölcsi felelősségérzetében gyökerezik. „Egyeneslelkű leszek és feltétlenül igazat mondok” — határozta el a kis cserkész, s mikor ezt megteszi, érti, hogy eddig mennyire nem valósult meg ez az életben, de egyben azt is érzi, hogy mennyire igazabb, mennyire becsületesebb lett volna, ha ezt megteszi, s mennyivel bátrabban néz majd bárki szemébe, ha végre is fogja ezt a törvényt hajtani.

Ezt akarta harminc évvel ezelőtt s ezt akarja ma is elérni a cserkészlet. Nyílt szívű, egyenes, igazat mondó magyar ifjakat nevelni a hazának. Erre kötelez minden cserkészt az első törvény. De túlmenően még mélyebb értelme is van ennek a törvénynek. Nem abban rejlik az ereje, hogy ezer meg ezer magyar ifjút nevel ebben a szellemben, hanem abban is, hogy az igazmondó, egyeneslelkű magyar cserkész másokba is átoltja az igazmondás s egyeneslelkűség felemelő érzését. Így kapcsolódik bele az első cserkészlet törvény a nagy nemzetnevelő feladatba, amely az egész magyar társadalom újra és újra szükséges megújítását szolgálja.

A cserkészlet nevelő hatása már gyermekkorban kezdődik, s éppen ezért olyan eredményes is. Nem hagyja veszendőbe menni az ember erkölcsi értékeit s köztük az igazmondást sem. Azt igyekszik belenevelni az ifjú magyar lelkekbe, hogy feltétlenül mondjon igazat.

Ez a nemes célkitűzés nem maradt meg elméleti síkon. — Nem lett belőle ábránd, hanem meg is valósult. Harmincévi cserkészmunka a legfőbb bizonyíték erre. Harminc éven keresztül csak igaz és becsületes mozgalom állhat fenn és virágozhat egyre jobban. Mind több és több jönnek ma is a cserkészlet zászlói alá, mert tudják és érzik, hogy a magyar cserkészlet csak adhat nekik mind erkölcsi, mind szellemi tétren. S ha a magyar fiatalságnak, a nemzet jövőjének, igaz erkölcsöt adott — melynek egyik oszlopa az egyeneslelkűség és igazmondás, akkor bátran mondhatja, hogy a magyar nemzet jövője érdekében „Jó munkát” végzett.

A MALAC

Irtá: BIBÓ LAJOS

Epelméjű ember állandóan tűzzel játszik amíg el. Haláláig ki van téve a veszélynek, hogy egy szép napon meglöndül. Ha nem is végérvényesen és gyógyíthatatlanul, legalább is addig, mértékig, amikor saját maga is pillanatnyi és átmeneti háborodottságára hivatkozik, hogy bizonyos dolgokat megmagyarázzon. „Maj sem tudok magamnak számot adni arról, hogyan követeltem el azt az ördögsejt — mondd és hallod lépten-nyomon, amikor valamely rendkívüli esemény megvalósulásáról esik szó. Kétségtelen, akadnak helyzetek és adódnak pillanatok, amikor a józan ész felmondja a szolgálatot, megfordul és ellenkező irányban kezd egyszerre működni. Szerencsére ezek a szellemi zavarok nem állandóak és az egészséges ember hamar kisklik az alól a lideregyezés alá, amely elméje szabályos működését időlegesen megsavartja. Nagy katalizmák idején gyakori ez a kores állapot és a hatalmas kiterjedésű válságok gyakran járcánnyá dühítik az elmebajnokt az a látványos arlatmanlan valóját. Felesleges elősorolnunk például az a számtalan nem éppen rokonszenves örültséget, amelyet a világháború hámozott ki az ösztönök mélyebben fekvő rétegeiből. Elég nehéz helyzet előtt áll ma is a világ és nyilvánvalóan azonosak az okok, amelyek kihamozták a lassan munkáló tébolyüdekek közül a mostani világválságjellegzetes örültséget.

Az újságolvasó nyilván emlékszik még rá, néhány év előtt mi-csoda kutyaimádatt dühöngött Európában. Babusgatták, furdették, gondorították és pedikurozták a kutyákat és miután az eb, mint olyan, a divatcikkből előlépett társadalmi tényezővé, a napokban — valószínűleg a háborús állapot nyomán jelentkező szellemi lehangoltság ellen-súlyozására — egyik legismer-

tebb divathölgynek karján egy vörösre lakkozott kormú, bodor-szőrű, rózsabőrű kis yorkshir malaccal jelent meg a déli kór-zón. Pillanat alatt leírhatatlan pánik tört ki. Egy másik dáma abban a percében, ahogy megpillantotta a malacot, irigységgel elájult. Estében agyonnyomta kis kutyáját, amelyet szíjfona-ton vezetett, maga után. Mire felocsolták, a setahely teljese kiürrült. Aki elegáns hölgy a köz-zelben tartózkodott, az mint szétrébbent és rohant, hogy malacot szerezzen magának.

Mi történt azóta, nem tudjuk. De a jelek szerint a kutyásoknak egyelőre bejellegzett. Erre sünk szerint állásukat és tekin-télyüket még sokasom fenyegette a mostanihoz hasonló vesztőly. Amennyiben a mai állapot meg-tart és a népek nem intézik a egymással hamarosan életkérdé-seiket, a jövő hónapban min legtalább ezer malac-farm dolgo-zik azon, hogy az őszi szezonra megfelelő számú kocaat állítsa-nak elő. Az új divat ezekben jel-zsi már a kibontakozás irányát. Drága kis koszos malacok. Olva-tag gyönyörűséggel lehet csak rájuk gondolni. A jövődől sziv-fajdító és felemelő elérgősségi már úban is. Mennyi megkap-t történet születik majd ragaszo-dásokról, hásegükrol és azokról az ezután véghezvendő tetteik-ről, amelyeket eddig — az em-bekek helyett — a kutyák követ-tek el. Az elmúlt világháború-ban a nő divat a szükségletek-hez igazodott. Amikor fogyni kezdett a bőr, rögtön megjel-n-tek a hosszúsáru cipők és amik-or elfogyott a szál, abban a pillanatban fellépett a divatla-pok oldalára a szövetruha.

Ma még nem lehet tudni, mit hoz a holnap. De az elkövetke-zők árnyékát már előreveteli ez a malac-divat. Apaga! — mond-hatnánk, de nem értjük a kort többé sem malaccal, sem esz-mével.

Gazdag munkaprogramot dolgozott ki az Egyetemi Református Egyházkerület Nőszövetsége

Igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg első választmányi ülését tegnap délután az Egyetemi Református Egyházkerület Nőszövetsége az egyházkerület gyülekezeti termében.

A választmányi ülés előtt a Nőszövetség keltes vendége: Pilder Mária kolozsvári diakonissa intézeti tanár — aki már többször feltunt érdekes előadásaival Debrecenben — tartott igen érdekes, nagyon idő-szerű bibliamagyarázatot.

A választmányi ülés, élén dr. Makkai Sándorné elnöknővel az 1943-44. munkavé program-mját beszélte meg.

Dr. Makkai Sándorné közvetlen, meleg szavakkal udvözölte a választmányi tagokat. Beje-lentette, hogy minden pénteken délelőtti 11-1 óráig otthon tar-tózkodik és ebben az időben kü-lönbösen jó alkalom nyílik a nő-szövetségi kisebb-nagyobb ügyek egyéni megbeszélésére is.

Nagy örömmel vette a vá-lasztmány tudomásul, hogy az idén Szemes László, az egyház-kerület vezető lelkipásztor tartja meg a Nőszövetség bibliá-óráit minden kedden délután. Időnként a többi lelkipásztor is elvállalja egy-egy biblióra ve-zetését. A Nőszövetség boldogan hallotta dr. Makkainé ígérétét, amennyiben dr. Makkai Sándor is több bibliórát tart majd a nőszövetségi tagoknak.

Ezután az egyes csoportok ve-zetői elmondták a jövőre vo-natkozó munkatervüket. A mult évben végzett munkát fogják folytatni, azt igyekeznek még jobban elmélyíteni, még hatha-tosabbá tenni. Különös gondot fordítanak az egyetemista leá-nyokkal való foglalkozásra, igyekeznek őket közelebből megismerni.

A kézimunkadélutánokat is megkezdik, melyeket mindig a biblióra után fognak megtar-

tani. A választmány felkérte a nőszövetségi tagokat, hogy régi anyagokkal, ruhadarabokkal járuljanak hozzá a munkadél-utánok anyagához. A szabas-varrási tanfolyamot is újból megindítják, mely tanfolyam már a harmadik a Nőszövetség életében. Az itt készített ruhá-kat, meleg holmikát teljes egé-szében a szegény gyermekek fel-ruházására fordítják. A kézi-munkák, eladott tárgyak jöve-delme is jótékony célra megy. A munkához azonnal hozzáfognak, hogy karácsonyra elegendő sze-retelemmagot készíthessenek.

A Nőszövetség nagyszabású sorsolást is tervez. A tagok rész-vesznek majd az ONCSA mun-kájában is.

Közérdekű levél

Mi a tényleges helyzet az egyetemi sporttelep előtti üres telek körül?

Néhány nappal ezelőtt közérde-kű levél jelent meg, mely szöve-tette, hogy az egyetemi sporttelep előtt levő nagyterjedelmű üres telekre felsőbb engedéllyel hosszabb idő óta hordott kötörmelék mellett újabban kellemetlen szagot árasztó hulladékokat is visznek, miáltal ez a hely szemétdomb jellegűvé vált.

A panasz kapcsán bent járt szer-kesztőségünkben a telek új tulaj-donos, akinek ez a terület nem régen került birtokába és elmon-dotta, hogy mindent elkövet a pa-naszolt helyzet megszüntetésére. A mai anyagihiány mellett ez ter-mészetesen nagy nehézségbe ütkö-zik, azonban ígérteket kapott illeté-kes helyen a szükséges anyagok kiutalására és ez esetben tavasza-ról körülkerített a telket, miáltal megakadályozza azt, hogy oda szem-etet hordhassanak.

Ilyen körülmények között a Már-tonfalvi és Dóczy-utcai lakosok kí-vánsága teljes mértékben kielé-gítő megoldást nyer.

SZÁMOLOGÉP
javítás újjáépítés
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, szeptember 18-án reggel 8-tól, szeptember 25-én reggel 8 óráig Kigyó, Plac u. 31, telefon 30-95. Tisza, Péterfia u. 61, tel.: 24-52. Csillag, Árpád-tér 1, tel.: 29-32. Isteni Gondviselés, Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. Mátyás király, Nyilastelep, Vámpéteri út 16 tel.: 32-01.

Jönnék már az öreg esték

*Jönnék már az öreg esték,
A hosszú éjszakák.
Előveszi öreganyám
A kopott bibliát,
Híttel, almot abból merit
Es másnapra ért...
Igy alszik el tisztességben
Az Úr színe előtt.*

*Kakasszóra ébred reggel,
Mert dolga van ezer,
S mire tartól ér a hajnal
El is végzi rendület.
Akkor aztán, mert az alma
Furcsa volt és megható,
Meggézi, hogy mit is mond
Az almakönyv, a eszió.*

POLGAR GYULA.

Hadirokkantak és harcéri sebesültek figyelmébe! Az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztos a jelen világháború hadirokkantjai részére tözsdébizományosi átképző tanfolyamot szervezett. A tanfolyamra csak nem hivatásos tisztek és hasonlóságúak vagy karposzományos személyek jelentkezhetnek. Elsősorban a jelen háború hadirokkantjai, illetve olyan személyek, akik elsővonalbeli szolgálatot teljesítettek és ezen szolgálatuk alatt magukat kitüntették, illetve megsebesültek. A tanfolyam hét hónapig tart. A tanfolyam résztvevői havi 50 pengő tanulmányi segélyben részesülnek. A pályázni óhajtok bővebb felvilágosítást a m. kir. honvéd hadigondozó tiszti hivatalában (Piac-utca 28/b, Gambirinus-átjáró, I. emelet 6. ajtó) kaphatnak. Városi hadigondozó tiszti.

Felozlatlák a francia idegenlégión. A francia idegenlégión, mely tudvalevően különböző nemzetiségű állampolgárokból tevődött össze, s amely annyi anyagot szolgáltatott a ponyva-irodalomnak, felozlatlák. A légión tagjainak hazaszállítása már megkezdődött.

Az olaszországi angol-szász hadifoglyokat Németországba szállították és ott foglaltáborokba helyezték el őket. Mint ismeretes, a fegyverszüneti szerződés értelmében Olaszország köteles lett volna kiszolgáltatni foglyait a szövetségeseiknek.

Újabb családi öröm báró Bánffy földművelésügyi miniszter családjában. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter feleségének kedden fiúgyermek született. Báró Bánffy Dániel családjában minisztersége óta most a harmadik gyermeke született meg. A földművelésügyi miniszternek összesen 6 gyermeke van: 3 fiú és 3 leány.

A francia kultuszminiszter megsebesült egy autószerencsésben. Párisból jelentik: Abel Bonnard francia kultuszminiszter autószerencsésben szenvedett, amikor Vichybe utazott. Az első segélynyújtás után visszaszállították Párisba. A gépkocsis vezetője sértetlen maradt.

Mikor kezdődik az őszi? Egyik olvasónk „Figyelő” aláírásával arra figyelmeztet, hogy csillagászatilag szeptember 22-én 24 órakor kezdődik az őszi, tehát tulajdonképpen szeptember 23-án van az első őszi nap.

Ítélet a karcagi arzéntragédia ügyében

A karcagi járásbíró tegnap hirdette ki ítéletét Hajdú Lajos és felesége bűnügyében. A bíróság bűnösnek mondta ki a házaspárt 16 rendbeli gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért úgy Hajdú Lajost, mint feleségét másfélévi fogházbüntetésre ítélte.

Ugyanakkor Hajdú Lajost a sütőipar gyakorlásától örök időre eltiltotta. Az ítélet indokolásában a bíróság megállapította, hogy Hajdú Lajos ez év nyarán féregirtó port

szerezett be s az arzéntartalmú szer bekerült a kenyérnek feldolgozandó lisztbe is. Súlyosbító körülménynek vette a bíróság a gondatlanság sorozatát és azt, hogy a gondatlanság elsőrendű élelmiszer készítésénél történt.

A házaspár megnyugodott az ítéletben, az ügyész pedig azokban súlyosbításért fellebbezett. A bíróság a jogeros ítélet kimondásáig elrendelte a házaspár fogvatartását.

Nagy kedvezményeket élveznek a Német Tudományos Intézet nyelvtanfolyamainak hallgatói. Október elején új nyelvtanfolyamok kezdődnek a Német Tudományos Intézetben. Hét óráig kétszer az esti órákban tartják a kezdő és haladó tanfolyamok óráit, amelyeknek hallgatói ingyen látogathatják az intézet gazdag könyvtárát, képes folyóiratokkal és napilapokkal jól felszerelt olvasótermet. Ezenkívül a tanév folyamán hangversenyeket, filmbemutatókat, értékes előadásokat rendez hallgatói számára beépítve mellé az intézet vezetősége. Beiratkozás naponta 5-8-ig Ferenc József-út 22. II. emelet.

Detektív ült a volán mellé... Szendi Károly budapesti detektív séta közben arra lett figyelmes, hogy egy fiatalember-kből álló társaság autólopásról beszélget. A társaság betért az egyik mulatóba, mely előtt egy gépkocsi állott. Hamarosan kiderült, hogy lopott autóról van szó. A detektív kivette a kocsi gyújtószekerét, majd mikor a társaság a mulatóból kijött a kocsival nem tudott elindulni, a detektív felajánlotta, hogy kijavítja a hibát. Beült a volán mellé és egyenesen a főkapitányságra hajtott. Mint megállapították, nagyszabású autólövési társaságot leplezett le az éber detektív. A tolvajok eddig mintegy negyvenkét autót loptak el, sőt több betörést is hajtottak végre. A bűnszövetkezet feje Százi Mihály 21 éves autószerelő volt. Az autós banditákat és orgazdákat, mintegy hét személyt letartóztattak.

Emelkednek a finn értékpapírok. Helsinkiből jelentik, hogy a stockholmi tőzsdén ugraszserűen emelkednek a finn értékpapírok. A finn államközségek kötvények négy, a helsinki és turkui 1939-es értékpapírok pedig öt ponttal emelkedtek. Kínálatra egyáltalán nem került sor.

A Dóczy elemi iskola szülői értekezlete ma délután fél órakor lesz a régi Dóczyban.

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratások naponta délelőtt 10-12-ig és délután 4-5-ig. Új, haladó növendékek felvételi vizsgára jelentkezhetnek. Ennek díja 10 P. Beiratásnál kifizetendő a beiratási díj és egyhavi tandíj. A beirási díj október 15-ig 6 P, azontúl 12 P. A tandíjkezdmények iránti kérvények már beiratásnál beadhatók, de legkésőbb október 15-ig. Ezen időponton túl tandíjkezdmény iránti kérvényeket el nem fogadunk. Felvilágosítás nyerhető telefonon is 23-96. Vár-u. 1. Igazgatóság.

A debreceni református gimnázium összes növendékei szeptember 24-én, pénteken délelőtt 10 órakor okvetlenül jelenjenek meg rossz idő esetén is a Nagyerdőben a Leveles csárda melletti tisztáson. Papírt, ceruzát mindenki hozzon magával.

A Dóczy polgári leányiskolában szülői értekezlet szeptember 26-án, vasárnap délután 4 órakor lesz a régi épület rajztermében, melyre a szülőket szerettel hívjuk. 24-én, pénteken az I. és II. osztály, 29-én, szerdán a III. és IV. osztályos növendékek legyenek délután 4 órakor a vízfőnyer előtt. Gépirási tanfolyam október 1-én kezdődik, díj havonta 2.50 P. Jelentkezés szeptember 28-án az igazgatói irodában. Igazgatóság.

Megtámadta a kútnál és vedrellel fejbeverte egy ismeretlen asszony Kányádi Andrásné Uj utca 9. szám alatti lakost. Kányádiné feljelentésében előadta, hogy az utcai kútnál vívet akart korsójába vinni, mikor odaérkezett egy gyerek, aki szó nélkül levette az ő korsóját és a magáét tette helyére. Erre ő megszólította a gyermeket, mire az ismeretlen nő, aki valószínűleg a gyerek anyja, vagy más hozzátartozója lehetett, ott termett és a vedrellel fejbeverte. A rendőrség megindította a nyomozást a túlerélyes asszony kézrekerítésére.

Felakasztotta magát betegsége miatt Varga István 43 éves gazdálkodó Haláp 122. szám alatti lakásán. Az öngyilkosságról jelentést tettek a kir. ügyésznek mely a temetési engedélyt megadta.

Hogyan gyógyítják a gyermekparalízist? Mint Párisból jelentik, az egyre jobban elharapózó gyermekparalízis ellen új gyógyító eljárást fedeztek fel. A gyógymód alapja a betegségben már átesett emberek véréből készült szérum. A betegség ugyanis a szervezetben olyan védőanyagokat termel, melyek megfelelő adagolás esetén immunizálnak.

Lopásért két és fél évi fegyházra ítélték egy fiatalkorút. A debreceni törvényszék Székely-tanácsa előtt lopással vádolva állott egy fiatal korú suhanc. A vád szerint ez év nyarán megfigyelte, hogy a mezőn dolgozó munkások hova teszik ruháikat és azokat egy óvatlan pillanatban ellopta. — Beismerő vallomása után a törvényszék megállapította a fiatalkorú bűnösségét és tekintettel arra, hogy már több ízben volt büntetve, két és fél évi fegyházra szabott ki rá. Az ítélet mind a vádlott, mind az ügyész megfellebbezte.

Házigazdájától lopott két évi és háromhónapi fogházra ítélték. Szatmári Sándor huszonhétéves nádudvari hentessegéd lopással vádolva került a debreceni törvényszék Székely-tanácsa elé. A vád szerint házigazdájától, Gróf Ödön nádudvari fakeskedőtől nagyobb mennyiségű szalonnát, Bodnár Ferenc ugyancsak nádudvari lakostól pedig több alkalommal kukoricát lopott. A terhelő tanuallomások után a törvényszék négyrendbeli lopás bűntettében mondta ki bűnösnek Szatmári Sándort és ezért két évi és háromhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogeros.

Csók közben agyonszúrta feleségét Pethő Ferenc 43 éves jános-halmi földműves, akit tettéért a bajai törvényszék öt évi fegyházzal sújtott. Az ítélet jogeros.

A gyilkos futballista ügyét rendes bírósághoz utalták. Tátrai János harmincéves újpesti futballista szándékos emberölés büntetése miatt státoriális bíróság elé került. A vád szerint szeptember 12-én a késő esti órákban zsebkésével agyonszúrta Stefanek József gyárimunkást. Miután nem sikerült bizonyítani, hogy Tátrai az elhalt Stefanek késével szúrta-e agyon áldozatát, vagy pedig saját zsebkését használta, ügyét a rendes bíróság elé utalták.

Torzsay Lajos m. kir. ezredes meghalt

Mint részvétellel értesülünk, Nyírbátorban hirtelen meghalt Torzsay Lajos m. kir. ezredes, életének 49. évében.

Torzsay Lajos ezredes kiváló katona, elsőrangú tüzérszázados parancsnok volt. Kivette részét a most folyó háborús küzdelmekből. Több hadi és más kitüntetést kapott, így a magyar érdemrend lovagkeresztjének, a III. o. katonai érdemkeresztnek, a német II. vaskeresztnek, és több más hadi- és békeki tüntetésnek tulajdonosa.

Halála teljesen váratlanul következett be. Szívszélhűdés okozta halálát.

Az elhunyt ezredes holttestét Debrecenbe szállítják a Nyírbátorban tartandó gyászszertartás után. A temetés e hó 24-én 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából katonai gyászpompával.

Gyászrovat

Pásztori Mária magántisztviselő, n. 17 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 1/5 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Kászonutca 9. Dankó temetkezés.

Özv. Sáfány Károlyné Korom Mária 63 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Bezerédi-utca 34. Dankó temetkezés.

Éles Csaba temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Oláh László kirakatrendező 33. évében elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Böszörményi-út 17. Bartha vállalat.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretett édesapánk, id. Ormós József elhunytával nagy bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Gyászoló gyermekei.

A feketepelecon vásárolt be Szolnokon Fekete Ferenc nyugdíjas postaaltal és felesége tojást, vaját, tyúkot, pulykát és a szállítmánnyal Budapestre igyekezett ahol nagy haszonnal akart túladni a portékán. A hatóságok elfogták őket és Feketét 200 P pénzbüntetésre, feleségét pedig hánthónapi börtönrre ítélték.

Veszekedés közben Weber Jakabné csatlaljai asszony baltával férjének karját több levágta. A férfit haldokolva szállították kórházba.

Beleesett a forró bitumenbe. Szlán Tibor érmihályfalvi lakos az érmihályfalvi „Arovit” konzervgyár építkezés munkálatainál dolgozott és bitumennel vonta be a tetőt. Közben megcsúszott és belezuhant a forró bitumenbe. Kezén és testének több részén súlyos égési sebeket szenvedett.

Kémeket ítélték el Svájcban. Mint Beruból jelentik, az oltani hadbírósg huszonhárom vádlott felett ítélték. A legstúlyosabb ítéletet négy kémre moudták ki, akiket életfogytiglani fegyházra ítélték.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város állatállománya részére nagyobbenyiségű lucernaszenát, löhereszenát, zabsóbikkönyrszenát, nuharszenát, takarmány- és alomszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladó pontbeszolgáltatási kötelezettségébe beszámít. Ajánlatokat szóban vagy írásban a gazdasági ügyosztály (város háza magasszűzint 14. számú szoba) a hivatalos órák alati lehet beadni. Gazdasági tanácsnok.

Üzenetek a frontról

Molnár Ferenc zászlós az F. 567 tábori postaszámrol üzeni Debrecebe hozzátartozóinak, hogy jól van, semmi baja nincs. Sok esőket és üdvözléteit küld.

Kiss Lajos honvéd szeretettel köszönti Debrecenben lakó hozzátartozóit, rokonait, ismerőseit. Kéri, ne aggódjanak érte, mert jól van, nincs semmi baja.

Molnár János őrmester a F. 933 tábori postaszámrol üzeni Hajdúszovátón és Hajdúhadházon lakó szüleinek és Kőkényesi Mancikának, hogy jól van, egészséges. Nemsokára szabadságra hazajön. Szerető csókjait, üdvözléteit küldi.

Oláh Gábor honvéd értesíti Debrecenben lakó hozzátartozóit, hogy egészsége kifogástalan. Ne aggódjanak miatta. Kéri, gyakran írjanak. Szerető csókjait küldi.

Varga Gyula honvéd a H. 813 tábori postaszámrol üzeni Hajdúhadházon lakó szüleinek, feleségének és öccsének, hogy jól van, nincs semmi baja. Kéri, gyakran írjanak, csókolja őket.

Molnár Mihály tizedes, Hajdú Mihály tizedes és Kiss Gábor honvéd üzenik Hajdúszörményben lakó hozzátartozóiknak, hogy jól érzik magukat, nincs semmi bajuk. Nagyon sokat gondolnak az otthoniakra, szerető csókjait, üdvözléteiket küldik.

Asztalosmesterek figyelmébe! Szegedutványait ma este 6 órától 1/28-ig az ipartestület helyiségében átvehetik. Majd folytatólag 1/28-tól szakosztályi ülés lesz. Bálint Sándor sz. o. elnök.

Kathy József h-bőszörményi lakost, folytatólagosan elkövetett igazgatásért a debreceni törvényszék másfélévi börtönrre ítélte. A kúria az ítéletet helybenhagyta.

Hirdetmény

A m. kir. belügyminiszter úr 6593-1943. eln. sz. rendelete alapján értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a hadművelési területen levő honvéd- és munkaszolgálatos egyének részére téli ruhaneműt és óvóciikkeket tartalmazó csomagok küldését a m. kir. belügyminiszter úr és a m. kir. honvédelmi miniszter úr, az alábbi pontok figyelembe vétele után engedélyezte.

1. Minden egyén részére egy darab ilyen csomag adható fel.
2. A feladás ideje: szeptember 10-30-ig, vidéken bármely postahivatalnál, azonban csak a délelőtti órákban 13 óráig.
3. A csomagok felső súlyhatára 10 kiló.
4. A csomagokban kizárólag téli ruhaneműk, vagy óvóciikkeket küldhetők: espedig: ujjas, irhamellény, bekecs, bundabélés, téliing, alsónadrág, téliharisnya, s kapca, kesztyű, szörme, kötött, haskötő térdmelegítő, érmelegítő, fűlvédő nyaksaló takaró, meleg sapka, kucsma, hósapka, csizma, cipő, melegítő készülék, hópalcak.

A csomagokat a feladás alkalmával nyitva kell bemutatni, hogy a felvevő postakalkalmazott annak tartalmát ellenőrizhesse.

6. A csomagok burkolata csak zsák, vagy tartós vászon lehet, melyet a tartalom ellenőrzése után kell bevarrni.

7. A csomagok a tábori postai díjszabásnak megfelelően díjazandók.

Nyomatékosan felhívja a m. kir. belügyminiszter úr és a m. kir. honvédelmi miniszter úr a közönség figyelmét, hogy mind a csomagolásnál, mind a csomagok olvashatóan való címzésénél mindenképp gondosan járjon el és a csomagok címlapjának másolatát valamint a tartalomról egy jegyzéket a csomagban helyezzen el, mert csak így biztosítható, hogy a csomag épp állapotban és késedelem nélkül kerül a címzetekhez.

A téli ruhanemű tartalmú csomagok feladásához két bélyegjegy, vagy pedig külön engedély nem kell.

A munkaszolgálatosok hozzátartozóinak figyelmébe felhívja a m. kir. belügyminiszter úr és a m. kir. honvédelmi miniszter úr, hogy csak azok részére adjanak fel téli ruha tartalmú csomagot, akiknek a táb. postaszámát megkapták. **Poleármester.**

K Ö Z G A Z D A S Á G

A sütőszakosztály ülése

A debreceni sütőiparosok 60 filléres kenyérát és 16 filléres süti díjat kérnek

Galamb Ferenc elnöklésével népes ülést tartott tegnap délután a sütőiparosok szakosztálya. Az elnök kegyelettel emlékezett meg Beck Mór sütőiparos elhunytáról.

A kincstártól ama mesterek részére, akik szénrel fűtenek, napi 20-25 q szenet igényelnek az üzem folytathatásához.

A Hargitaváralja székely község köszönetét mondott a sütőszakosztálynak a gyermekek megajándékozásáért és főleg meglátogatásáért.

Az iparus hadiárvak javára nagyszabású gyűjtést irditanak. Galamb Ferenc erre a célra 500 pengőt adott, példáját igyekeznek követni.

Fésűs Gyula alelnök beszámolt budapesti útjáról. Azt kérte Budapesten a szakosztály nevében, hogy a kenyér árát építggy, mint Budapesten, 60 fillérből állapítsák meg különként, a házikenyér-ütesért pedig 16 fillért számíthatanak.

Szabó Mihály azt javasolta, hogy a hadiárvak javára minden mester annyi pengőt fizessen hetenként, ahány mázsa kenyéret termel.

Galamb Ferenc bejelentette, hogy a fa leszállítást megsűrgetik.

Kányási István: A mai kenyérrak mellett nem lehet keresni. A liszt ára ugyan rögzítve van, de a segédanyagok egyre megy feljebb. Számadatokkal igazolja, hogy a hivatalos kalkuláció adatai nem

megfelelők. A pékeket nagy árfizetésre kényszerítették. Kérdi, az elnökség nem mulasztott-e el valamit a helyzet enyhítése érdekében. A szövetség útján ki kell vinni, hogy a miniszterium a ténylegesen fennálló anyagárhoz igazítsa a sütőipar árát, mert eddig mindig messze elmaradnak időbelileg az áremelkedésektől.

Galamb Ferenc: Megtettük a felterjesztést a házikenyérsütés árának felemelésére és hasonlóképpen kérjük, hogy a kenyér árát is emeljék fel, nehogy a sütők ráfizessenek az üzemre. Ugyanolyan árak legyenek Debrecenben, mint Budapesten.

Az elnök végül felhívta a sütőiparosokat, hogy akik még nem vették át a kerékpárgumikat, mielőbb vegyék át. Közölte, hogy a szappan megérkezett a sütőiparosok számára, a jövő héten megtörténik a kiosztása.

Az elnök bejelentette, hogy a kiutalt anyagból a hadirokkantak semmi körülmények között ki nem maradhatnak, sőt elsősorban őket kell anyagban részesíteni.

Kifogásolta az elnök, hogy a sütőiparosokat nem egyforma minőségű liszttel szolgálják ki és ennek következménye az a tünet, hogy az egyik sütőiparosnál fehérebb a kenyér, a másiknál barnább.

A szakosztály a javaslatokat elfogadta.

ján szerezheti be a szegyet, ha nagyobb munkát kell végeztetnie. Házijavítási célra azonban csak rendkívül kevés szeg áll rendelkezésre.

A vízvezeték-szerelő szakosztálya kevesli az ötédekás vafejadagot

Viharos lést tartott a vízvezeték és központi fűtőszerek szakosztálya Oláh János elnöklésével. Bár teljes mértékben méltányolták az elnök érvelés közbenjárását a tagok érdekében, de teljes meglepetéssel fogadták, hogy 43 mesternek annyi vasat adott a szakmákózi bizottság, hogy fejenként 5 deka jut egy-egy szerelőmesterre. A tagok jelentékeny többsége azt követelte, annak ellenére, hogy égetően szükségük van a vasra, mivel az ötédekás fejadaggal nemcsak mit kezdeni nem tudnak, de ennek meg a kiosztása is a gömbvashól nehézségekbe ütközik, ne fogadják el a kiutalást.

Az elnök többszöri felszólalása és több tag megjegyzése után, hogy a következő időkben méltányosak lesznek velük szemben, mégis úgy döntöttek, hogy elfogadják a vasat és abból annak juttatnak, akiknek a legégetőbben szükségük van erre a fontos anyagra, azonban egyúttal bejelentik a fellebbezésüket is. Hasonlóan a vashoz, szegekből is 5 deka jutott és csak a dróthól jutott több a szakosztálynak.

Hirdetmény a köztenyészésre szánt hasítottkórmű állatok megvizsgálásáról

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli a város érdekelte lakosságával, hogy az 1927 XXV. tc. (az apaállatok kötelező vizsgálata) végrehajtása tárgyában kiadott 33.000—1928 F. M. számú pendelet értelmében a köztenyészésre szánt apaállatokat egészségügyi és tenyésztési szempontból évenként hatóságilag meg kell vizsgálni. A vizsgálat rendes, vagy pótvizsgálat, vagy rendkívüli vizsgálat.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság az őszi rendes vizsgálat megtartását határozta el.

Mindazok, akik a tulajdonukban, vagy birtokukban levő állatot köztenyészésre szánják, kötelesek ezt a szándékukat a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál bejelenteni és a köztenyészésre szánt állatot a vizsgálat megtartására kijelölt időben és helyre elővezetni.

Felhívja ezért a hatóság az érdekelteket, hogy a köztenyészésre szánt apaállataikat 8 napon belül, de legkésőbb 1943 október hó 2-án déli 12 óráig a városi első fokú közigazgatási hatóság, földszint 46 számú helyiségében jelentésk be.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a) az állat tulajdonosának, vagy birtokosának nevét és lakhelyét,
- b) az állat fajtát, c) az állat fajtáját, d) az állat korát, e) az állat különösebb ismertető jelét, — végül f) annak feltüntetését hogy az állatra állított-e már ki tenyésztésre jogosító igazolvány és ha igen, az állat mióta szolgál köztenyészésre.

A bejelentésnek szabályszerű megtörténtéről a hatóság a bejelentő részére igazolási jegyet állít ki.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a fent hivatkozott törvény 6 paragrafusa szerint kihágást követ el és

- a) 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki tenyésztésre jogosító érvényes igazolvánnyal el nem látott állatot másnak tenyésztési célra átenged, vagy ilyen állatot másnak nőtény állatával együtt legeltet, úgyszintén az is, aki nőtény állatját másnak tenyésztésre jogosító érvényes igazolvánnyal el nem látott állatával párosítja.
- b) egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő az az állattulajdonos (birtokos), aki az első bekezdésben említett kihágásokat nyereségvágyból, vagy foglalkozásterületen követi el.
- c) 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki az 1927 XXV tc-nek és az annak

alapján kiadott rendeletnek a rendelkezéseit szándékosan, vagy gondatlanul az a) és b) alá nem eső módon megszegi, vagy kiját-sza, így különben állatjának vizsgálatra bocsátását elfogadható

Saját anyagraktárat létesít a kőművesmesterek szakosztálya

A kőműves-szakosztály hazafias szakosztálya lelkesedéssel segíti az óvóhelyek létrehozásában

Szodray Ferenc kőművesmester elnöklésével rendkívül népes ülést tartott a képzett kőművesmesterek szakosztálya. Mivel az ülés elején meglehetősen kevesen voltak, az elnök megnyitójában megrovását fejezte ki emiatt. Közölte, hogy a múlt héten szakmákózi értekezleten vett részt, ahol olyan veszekedés és elégedetlenség nyilatkozott meg, amilyenre nem emlékszik. Igazi harc volt a kenyérrért. Hangsúlyozta, hogy az építőiparnak állványozáshoz, mennyezetfelerősítéshez szegre és drótra szüksége van. Csak nagynehezen sikerült hat szazalék szeget és 17 szazalék drótot kiverkedni. Hangsúlyozza, hogy aki az ülésen nem jelenik meg, az nem kap anyagot. A kiosztás arányának alapját az képezi, hogy megvizsgálják a mester körülményeit, hány munkással és mennyi vállalkozáson dolgozik és ennek megfelelően részéltik szegben és drótból. Akiknek ácsmesterei jogosítványuk is van és az ácsoknál kaptak szegyet, itt nem igényelhetnek.

Bejelentette, hogy Váray Zoltán építészmérnök értesítette őt, hogy Szigetén az ipariskola első osztályába még négy debreceni fiúnak biztosított helyet, tehát ha valaki fiát taníttatni akarja, ezt igénybe veheti.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a műszaki ügyosztály vezetője arról tárgyalt vele, hogy októberben és novemberben igen sok kisebb óvóhelyet kell Debrecenben elkészíteni. A kőművesmesterek segítségét kéri, hogy helyszínrajzzal végző személt tartsanak a házakban,

ok nélkül elmulasztja, vagy az állatot, amelynek kiterelését a hatóság elrendelte, tilalom ellenére eladja. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

hol van alkalmas pince, mely óvóhelyül szolgálhat. Naponta egy órai munkát kérnek erre a célra a kőművesmesterektől a maguk körzetében. A mesterek rögtön látják, alkalmas-e a pince s ha igen, a műszaki ügyosztály kiküldi a határozatot az óvóhely elkészítésére. Természetesen a mesterek munkájukért nem kapnak díjazást. Kéri a mestereket, hogy mindenki vállaljon magára ebből a hazafias kötelességből. Minden közművesre körülbelül 8—10 házcsoport átvezetése jut.

A szakosztály minden tagja egyöntetű lelkesedéssel vállalta a ráeső munkát.

Az elnök bejelentette, hogy a szakosztálynak van egy kis tőkéje és ezt szeretne hasznosítani. Ennek folytán komoly megbeszélés indult meg annak érdekében, hogy a kőművesek saját anyagraktárt rendezzenek be. Egyszer már ez a javaslat felmerült köztük, de akkor nem nyerte meg mindenki tetszését, most azonban látván, hogy az ácsok szövetkezete milyen szépen működik, valószínűleg ki-munkálnak itt is valami jó megoldást.

A szakosztály határozatban hívja fel az összes tagjait, mindenki jelentse be segédei és tanulói számát, mert hiszen ennek megfelelően részesülnek anyagkiosztásban.

Végül érdekes határozatot hoztak: egyhangúlag kimondták, hogy aki a 6 óra kitűzőt ülésen nem jelenik meg pontosan, büntetésként 4 pengőt fizet a szakosztály pénztárába.

Debrecenből indul ki a Kereskedők Országos Egyesületének vidéki szervezése

Ismeretes, hogy a Kereskedők Országos Egyesületét tette meg a kormány a kereskedők hivatalos érdekképviseleti szervének. A KOE Budapesten már régebben meg is alakult, még pedig a legnagyobb és legkomolyabb vidéki szervezetek bevonásával. A vidéki szervezés most folyik és ennek első megmozdulása Debrecenben fog történni.

A KOE ugyanis Halla Aurél ay. államtitkár országos elnök és Sándor Béla főtitkár vezetésével a Debreceni Kereskedők Társulat meghívására Debrecenbe jönnek a hét végén. — A Társulat vezetésével letárgyalásra kerülnek mindazok a kérdések, amelyek a Debreceni

kereskedő társulatnak mint törzstagnak viszonyát a KOE-val kapcsolatosan szabályozzák. A Kereskedők Társulat módját talál arra, hogy ezt az alkalmat felhasználja a szakosztály kívánságainak az elnök előtt való tolmácsolására.

Megnyugtató a Kereskedők Országos Egyesületének alapszabályában és szellemében, hogy a KOE-nak külön vidéki főosztálya is van, amelyben ki-zárólag vidékiek dominálnak és nem a fővárosi kereskedők döntenek a vidék sorsáról.

Ennek a vidéki főosztálynak, de magának az egész KOE-nak a vezetésében is a vidéki kereskedők megfelelően képviselve vannak.

Hogyan juthatnak a gazdák vasanyaghoz

Most, hogy a vaselosztó bizottság megalakult, időszerűvé vált az a nagy kérdés is, hogyan juthatnak a gazdák sürgős esetekben vasanyaghoz.

A vashoz jutás módja a következő:

Ismeretes, hogy az Ipartestület megkapta a ráfvas, patkóvas, szeg, huzalvásárlásra jogosító jegyeket, ugyanakkor megkapta a ráfvas és patkóvas utalványokat is. A ráfvas és patkóvas utalványokat az Ipartestület ellátja pecsétjével s átadja a területén levő vaselosztó bizottságnak.

Ha már most a gazdáknak lópatkóval, vagy kerékjavításra vasra van szükségük, elsősorban tudniuk kell, hogy az erre szóló utalványokat a vaselosztó bizottságnál kapha ják meg, vagyis itt kell kérniük a szükséges vasmenyisígre az utalványt.

Az utalványt a gazda a vaselosztó bizottságtól megkapja és ezzel megy ahhoz a mesterhez, akinek nevére a vasak vásárlására jogosító jegyeket az ipartestület kiadta. Hogy melyik iparosnál milyen vasra szóló jegy van, erre nézve a vaselosztó bizottság ad tájékoztá-

tást. Itt mondják meg azt is, hogy melyik mesterhez mehet, vagyis, hogy most kinek adtak a szükséges vasból.

Az elosztó bizottság természetesen figyelembe veszi a lehetőség határában belül, hogy melyik gazda kinél dolgoztatott eddig is és ha lehet, oda szóló utalványt ad.

A vasanyagokra különféle színű nyomtatványokat készíttettek, így más színű a ráfvas és a patkóvas utalvány is. Egy utalvány szelvény egy ló teljes megpatkolására jogosít, vagyis négy darab patkót készíthet a gazda. A kerékráf utalvány pedig két kerékhez szükséges anyag feldolgozására elegendő vasat biztosít.

Vannak esetek, amikor a gazdának rendkívüli szeg- vagy drótszükséglete van, ezek vásárlására jogosító jegyet is a vaselosztó bizottságtól kaphat. Egy szegjegy 2.5 kiló szeg, illetve egy huzaljegy 5 kg drót vásárlására jogosít. Szegyet csak olyan esetekben szabad a gazdának igénybevennie, ha pl. görét vagy mezőgazdasági szempontból fontos épületet akar javítani vagy csinálni. Más esetekben az inaros út-

SPORT

A Szolnok vissza akar lépni a bajnokságtól — miért nem fuzionál inkább a DVSC-vel?

Szolnok csapata, mely az elmúlt években komoly bajnokjelölt volt, az idén milyen szokott formájára alatt szerepelt. Az NB. I. bajnokság első három fordulója után három vereséggel, egyetlen szerzett pont nélkül hever a tabella alján. Ráadásul bajok vannak a csapat anyagi ügyei körül, ami azonban a legszomorúbb, a közönség is teljes közönyt mutat csapatával szemben. A legutóbbi Kispest elleni barátságos mérkőzésen háromszáz néző volt kíváncsi csapatára. — A Szolnok vezetői ezek után komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a csapat visszalép a bajnokságtól. Hogy ez mennyire komoly, azt mutatja Szolnok intézőjének, Mészáros Ferencnek a nyilatkozata:

— Akkorra közönyt, amit a szolnoki közönségtől kaptunk, — nem érdemeltünk meg. A játékosaink is nagyon elkeseredtek a mérkőzés után. Nincsen semmi kedvük. A legkomolyabban mondom, nincsen semmi túlzás benne, ha a vigalmi adó eltörlesztését nem tudjuk keresztül vinni, és ha a közönségünk továbbra is ilyen közömbösen veszi mérkőzéseinket nem marad más hátra, mint az, hogy visszalépünk a bajnokságtól. Elvégre ráfizetésből nem lehet egy NB. I. csapatot fenntartani. A Kispest elleni mérkőzésre például ezer pengőt fizettünk rá. Foglalkozunk azzal a gondolattal is, hogy Budapesten, vagy más vidéki városban rendezzük meg mérkőzéseinket. Fogadom, hogy nincs még egy város Magyarországon, ahol egy Kispest—Szolnok mérkőzésre csak háromszáz ember lenne kíváncsi. A legkisebb faluban egy leventebajnoki mérkőzésre is több ember megy ki, mint háromszáz. Ugyalátszik Szolnoknak nincs szüksége NB. I. csapatra.

Lehetséges, hogy a Szolnok intézőjéből csak a keserűség beszél bár a felhozott adatok valóban

azt bizonyítják, hogy Szolnok nem tud eltartani egy NB. I. csapatot. Ebben az esetben azonban kár volna visszalépnie a kitűnő gárdával rendelkező szolnokiaknak a bajnokságtól. Egészségesebb megoldásnak találunk egy fúziót, illetve beolvadást a DVSC csapatába, mely testvérséppel, szintén vasutas egyesület, a Szolnok játékosgárdája egytől-egyig áthelyezkedne a szolnoki gárdába és ez a gárda olyan értékét jelent a magyar labdarúgásnak, melyet bűn volna hagyni, hogy szétszóródjon. Viszont a szolnoki játékosgárda a DVSC játékosállományával megerősítve nemcsak kitűnően megállná a helyét az NB I-ben, hanem egyik legesélyesebb bajnokjelöltje válna. Szűcs, Kispéter, Nagy I. Horváth Kolláth, Szántó, Labrec, valamint minden komoly értékei a labdarugásunknak, megszerzésük igazi nyereség lenne Debrecen sportjára.

Nem vagyunk túlzottan hívei az egyesületek egybeolvadásának, meggyőződésünk, hogy minden csapat a maga városában komoly feladatot teljesít. De ha a Szolnok anyagilag nem bírja a további működést, a szolnoki közönség nem tudja eltartani csapatát, úgy a DVSC-vel való fúzió egyáltalán nem utópia, még akkor sem, ha ennek érdekében Debrecennek is áldozatot kell hoznia. Nagyjelentőségű fejlődés alapjait vehetné meg ez a fúzió s bizonyosra vesszük, hogy a DVSC vezetősége nem is mulasztja el ezt az alkalmat arra, hogy egy olyan csapatot szerezzen Debrecennek, mely valóban méltó utódja lenne a Boeskyannak. Annnyival inkább elvárjuk ezt, mert túl a lokális szempontokon, egyetemes sportérdek is az, hogy a kitűnő erőkből álló Szolnok játékosgárdája ne hulljon szét, hanem együtt maradjon és a debreceni játékosokkal megerősítve vegyen részt továbbra is a bajnokságon. Hisszük, hogy az

Általunk felvetett gondolatot illetékesek szívesen fogadják és megindítják a tárgyalásokat még mielőtt más egyesületek vezetői lecsapnának a szolnoki játékosgárdára és a nehéz anyagi helyzetben levő vezetőségtől megszereznek a legjobb játékosokat.

Debreceni birkozók Kolozsvárról. Vasárnap, szeptember hó 26-án nagy sporteseményben lesz része Kolozsvár közönségének, mert ott kerülnek lebonyolításra a Mátyás országos birkozóversenyek. Debrecenből hét kiváló birkozó indul és képviseli Debrecen színeit. Névszerint a következők: pehelysúlyban Juhász, váltósúlyban: Mihályffy I. és Antal, nagy középsúlyban: Némethy és Mihályffy II. kishézsúlyban: Gedeon, nehézsúlyban: Tarányi. A birkozókat Kovács Dániel kerületi vezető, Baranyai József kerületi előadó és Szűcs János szakosztályvezető vezeti Kolozsvárra,

a verseny színhelyére. A debreceni birkozóktól három számban bajnokságot várunk.

Vasárnap Debrecenben az amatőrök nagy labdarúgó műsort bonyolítanak le, mert a Dohánygyár pályán három mérkőzés kerül lejátszásra. Itt lesz ugyanis a DEAC-Villanygyár II Tiszthelyettesek-Karcagi Levente s a DMTE-Püspökladányi MÁV II. bajnoki mérkőzés.

A Villanygyár óvása sikerrel járt, mert az egyesbíró megsemmisítette a bajnoki küzdelmek során Püspökladányban elért Püspökladányi MÁV-D. Villanygyár 3:1 NB. III. bajnoki mérkőzés eredményét, mert a labdnyak csapatában egy Kovács nevezett játékos középiskolás, -játékgengedély nélkül játszott. A kerületi bajnokságon tehát így a Villanygyár még nem kapott ki, mindössze két döntetlenje van a az előkelő második helyen van a

tabellán. **A csapat vasárnap a bajnokságban vezető Nagyvárad** MÁV együttese ellen játszik bajnoki mérkőzést.

Játékeztetőküldés a vasárnapi NB. III. osztályban: Villanygyár - Nagyvárad MÁV; Bányási - DVSC II. - Nagybányai Petrozsény; Csele, Nagykárolyi AC - Püspökladány; Sárosi, Szatmári SE - N. Törökvs; Kert, Ermi-hályfalvi LE - Szatmárnémeti VSE; Karsay. Az amatőr bajnoki mérkőzések közül Tiszthelyettesek - Karcagi Levente; Harsányi, DMTE - PMAV II.; Kádár, Villanygyár - DEAC; Kiss Ferenc, D. MOVE - Hajdúböszörmény; Tasnádi.

A DVSC tegnapi edzésén az első csapat a másodikkal játszott s a Nagy Mihály - Csokai, B. Nagy - Orosz, Nagy II., Zilahy - Komlóssy, Szabó, Sidlik, Mester, Ille felállítású első csapat 9:2 arányban győzött a

II. csapat ellen. A gólokat Sidlik (4), Ille (2), Mester, Szabó és Zilahy lőtték, míg a második csapat két góljának szerzője Kopjári és Osztroveczky volt.

DVSC - Testvérség közilabdamérkőzés lesz vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel a DVSC sporttelepén. Az újonnan alakult debreceni közilabdacsapat Nyiregyháza színeiben szerepel, Tiszaföldvárán kikapott ugyan, de nagy fejlődésről tett tanúságot. A Testvérség jó erőt képvisel együttes, mely országos viszonylatban is jelentős szerepet játszik. A vasárnapi mérkőzés szép sportot ígér.

Az NB III. Szamosmenti csoportjában a bajnoki tabella a következő a vasárnapi mérkőzések után:

1. Nagyvárad MÁV	4 14:2 8
2. Villanygyár	4 5:4 6
3. DVSC II.	4 18:8 5

4. Sz. németi VSE	4 8:6 5
5. Sz. németi Tör.	4 5:5 4
6. Petrozsény SE	4 7:7 4
7. P. Ladányi MÁV	4 4:5 3
8. Jó Szerencsét	4 6:7 3
9. Nagy. Törökvs.	4 8:13 3
10. Nagykárolyi AC	4 3:14 3
11. Sz. németi SE	4 8:11 2
12. Ermi-hályfalvi LE	4 3:7 2

Az amatőr bajnokság debreceni csoportjában a tabella állása a vasárnapi lejátszott bajnoki mérkőzések után a következő:

1. Tiszthelyettesek	4 19:1 8
2. DMTE	4 11:5 8
3. DEAC	4 8:3 6
4. Mátészalkai LE	4 14:4 4
5. Karcagi Levente	4 11:7 4
6. MOVE Szabolcs II.	4 12:2 4
7. NyVSC II.	4 11:16 4
8. B. újfalvi T.	3 9:2 4
9. D. Villanygyár II.	3 9:7 2
10. P. Ladányi MÁV II.	4 6:18 2
11. H. böszörményi ISE	4 9:24 0
12. Derecskei MOVE	4 0:11 0

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNYOMOZÓ (54)

GALOCSY legregibb magányomozó megfigyelései, nyomozásai díszkrétek, eredmények. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.

JANOSSY magányomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78.

KASZTOLÁNCZY magányomozó megfigyelő nyomoz. Lórányfi u. 19. 958 9. 30.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

NYUGDIJAST, ki gyümölcsös kezeléshez ért, keresek. Debrecenhez közeli vasútállomás melletti, cca 5 hold gyümölcsös, fél hold szőlő és köztes részes műveléshez. Szerény lakás van. Értekezni: Fényes ügyvéd, Piac u. 75.

FIATALEMBER állandó munkára felvételt. Vastelep, Hatvan u. 62. sz. 2-786

GAZDASÁGI ALLÁS FÉRFI (26)

MAJOROST felveszek. Szabados, Timár u. 29., délután 1-2 között. 26-753

IPARI FÉRFI (33)

MÉZESKALÁCSOS tanult és segédet fizetéssel felveszek. Széchenyi u. 81. 33-796

KÁRPITOSSEGÉD, jó munkás, felvétetik. Debrecenszky István kárpitosmesternél, Halász u. 33-854

FESTÉKGYÁRBA állandó munkást és napszakos felvezet Weisz Bertalan. Hatvan u. 8. 33-859

FIATAL kézimunkást és tanult felvezet Kiss úriszabóság. Alföldi palota. 33-841

FÉRFISZABÓ segédet s kézilányokat nőiszabóságba felveszek. Molnár, Szent Anna u. 8 33-593

FÉRFIFODRÁSZ segédet legmagasabb fizetésre felvezet Balogh, Hatvan u. 69. 33-594

FODRÁSZ segédet s tanulóleányt felveszek. Erdős, Rákóczi u. 41. 33-596

ÜGYES kézimunkást fiút, vagy leányt azonnal felveszek. Selepy Mihály, Piac u. 41. 33-599

TANULÓ FIÚ (64)

FODRÁSZ tanult felvezet Biró, Deák Ferenc u. 26. 64-828

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓT azonnalra keresek Knyer festéküzlet. Csapó u. 13. 49-789

KIFUTÓ fiút felvezet

Török festéküzletében Cegléd u. 20. 49-821

KIFUTÓFIÚ azonnalra felvétetik, 16 éven alul. Frank, Arany Bika. 49-587

KIFUTÓ fiút felvezet Ungváry József kelmefestő, Honvéd u. 29. 49-592

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

KISZOLGÁLÓ leány azonnal felvétetik s egy mindenese eljére, étkezede. Batthyány u. 11. 4-588

KEZILÁNYOKAT élemezéssel és jó fizetéssel alkalmaz a honvédkórház. Pozsonyi út 3. Jelentkezés bizonyítványokkal élemező tisztnél. 4-704

IPARI NŐ (35)

ÖNÁLLÓAN dolgozó angol és francia segédek felvezet Ajben varroda. Batthyány u. 20. 35-853

HÖLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt, magas fizetéssel felveszek. Kövesdi, Mester u. 42. 35-584

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt, magas fizetéssel felveszek. Takács, Baranyi u. 42. (vagongyárnál). 35-591

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MIN-DENES (30)

FŐZŐ mindenest jó bizonyítvánnyal eljére keresek. Miklós u. 4. sz. földszint, bal. 30-769

MINDENES leányt azonnali belépésre felveszek. Homok u. 140. 30-825

ÜGYES, megbízható, s bentlakó mindenest és bejárónót azonnal felveszek. Cim a kiadóban. 30-855

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓ főzőnőt felveszek, félnapra Jelentkezni: Simonyi út 27. sz. vagy Piac u. 75. I. em. 8-335 vv.

FIATAL bejáró mindenese leányt felveszek. Pacsirta u. 58. 8-800

BEJÁRÓ takarítónőt felveszek. Piac u. 87. sz., kapualatti bejárat. 8-851

ÜZLETI AJANLAT 67

TORÓTT gramofonlemezt 2.50-ot fizetek Villanykörte csere 30 f. Biró, Hunyadi u. 22. 67-33 11. 20

CIANOZ, vizsgálat, zsisztelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. (verestemplomnál). 67-608 11. 4

CIANOZTASSON Csa

la cianozó vállalatnál Lakasvizsgálások felelősséggel, Rákóczi u. sz. telefon: 14-27 sz. 67-269 10. 13

SIRKÖVEK műköből és termésköből, mészsátrak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra, kaphatók a debreceni műkögyárnál. Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

SZORME bundákat javítok, alakítok, festek, veszek, eladok, Kóváry szűcsmester, püspöki palota 1. 31. 67-593 11 31

ELADOK, VESZÉK, használt kerékpárokat, segédmotorokat, gramofonokat, porszívókat gramofonlemezeket, kölcsonzók porszívót, s gramofont, Soltesz, Kálvin-tér 2. 67-144 10. 31

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. -Schiffmann, Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 67-1792 1. 3

BUNDAJÁT most készíttesse, alakíttassa Katona Vilmos szűcs mesternél, Simonffy 2. telefon: 12 32. 67-157, 12, 12

NŐL, férfi borkabát fordítását olcsón vállalom, Tegdes szabómester Püspöki palota. 67-1996

ÉRTÉKES vásznaiból, selymeiből takarékosan szabjuk, varrjuk, hímézzük ágyneműt, fehérneműt, függönyeit. -Megrendelőink anyagait külön bebiztosítottuk Favorit, Csapó u. 24. 67-573 12. 31.

ÜZLETI KERESLET 66

TOLLAT, legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyűjtő-telep, József kir. herceg u. 71.

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA

KÖZÉPISKOLÁS diákokat teljes ellátásra elvállalok. Ajtó u. 13. 12-856

OKTATÁS (56)

DR. NAMÉNYINÉ gyorsíróiskolájában gépiróskolájában állandó tanfolyam kezdés Batthyány u. 1. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Debreceni tanterületi királyi főigazgatói engedély száma: 3.475-1941-42. 785 9. 26.

SZÜNIDŐ alatt egy diákokat foglalkoztatnék, jombfűrész munkában jártas előnyben. Cim a kiadóban. 56-863

EKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszer-eket, ezüstöt, briliánsat, magas áron veszek Ekszer javítás, Pollák aranyműves. Hatvan u. 2. 19-527 11. 29

ARANYAT ezüstműt

ékszer-eket, napl áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 66. 19-1872 11. 17

ARANYAT, ezüstműt, briliánsat ékszer napi-áron veszek, Szelecsényi, Sas u. 2. 19-495 11 27

ARANYAT becsülök, s ezüstműt, ékszer briliánsat veszek, Blattner, Csapó 83. 19-804

RÁDIÓ (58)

RÁDIÓ 4+1 és 2+1, olcsón eladó, Gyepűsor 50. Pozsonyi út végén. 58-860

RÁDIÓ 3+1, redonyós szekrénybe építve, hangszóróval eladó. Szepességi u. 49. 58-850

ELADÓ modern világvevő Orion szuper rádió. Hangyás u. 21. Nyulás. 58-837

RÁDIÓT 2+1-est, jó állapotban levőt, hangszórókat megvételre keresek, Virág u. 19. postahivatal. 58-597

HANGSZER (28)

ZONGORA bécsi, remek hangú, gyermekágy fából, kitűnő kályhák, szalon garnitúra eladók. Hadik u. 20. (egyetemi sporttelepénél). vv.

ZONGORA nangoi munkát kitűnő képzettséggel vállalom Vargyas Nap u. 17. vidéken is 28 624 5 3

ZONGORA, rövid, keszthürös, négyezereért. Megbízva: Tanczer, Batthyány u. 1. szám, emeleten. 28-590

ZONGORA, kitűnő hangú, eladó. Faragó u. 8. utcai lakás. 28-589

BÚTOR (9)

SZÉP olcsó bútort akar vásárolni, fáradságot ne sajnálja. Lőcsei bútortüzetben megtalálja Eötvös u. 66. szám. 9-886 9. 30.

HASZNÁLT bútorokat iródaberendezést, wert-heimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek Verő, Csapó u. 10. sz. 9-1971 10. 10.

FIGYELEM! SAJÁTKÉSZÍTMÉNYÜ konyhaberendezések festett háló, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1., udvarban. 9-645. 11. 29

NINCSEN fényes kirkatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9-1381 10. 14.

HÁLO és konyhaberendezések, legújabb kivitelben állandóan raktáron, Újfalussyal, Bethlen u. 56. 9-783 10. 22

ÚJ és javított hencser eladó. Kanda u. 15. sz. keresztépület, második ajtó. 9-586

MODERN sötét bútort, garantált tiszta eladó. Cim a kiadóban. 9-542

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ (6)

BERENDEZETT fodrászüzletet veszek. - Megbízva: Kút u. 34. sz. fodrász. 6-767

LAKÁST KERES (52)

KETTŐSZOBÁS összkomfortos lakást, lehet alberlet, is, sürgösen keresek. Közvetítőt díjazok. Ajánlatot a kiadóba „Fiatal pár” jellegre kerrek 52-569 vv.

LEHETŐLEG a központban különbejáratú bútorozott szobát keresek, központi fűtés előnyben. Válaszokat „állami tisztviselő” jellegre a kiadóba kérek. 52-830 vv.

BÚTOROZOTT szobát keresek két személyre eljére, esetleg kevés konyha használattal, -Tarnai mérnök, Batthyány u. 6. 52-848

KISCI bútorozott szobát keresek, Kollégium közelében, ágynemű nélkül „Különbejáratú” jellegén. 52-838

LAKÁSCSERE (53)

KÖZPONTBAN levő modern, összkomfortos két-szobás lakásmat elcsereinelm hasonló nagoybbal, „Előre fizetek” jellegre. 53-715

ELCSERÉLNEM budapesti 2 szobás, komfortos lakásmat, debreceni 2-3 szobás hasonlóval. Cim: Burgundia u. 17. Püspök. 53-839

ELCSERÉLNENK egy szoba, konyha, élel-kamarából álló lakásunkat hasonlóval, a környéken, Eötvös u. 16. 53-598

ELVESZETT (13)

10 PENGŐ jutalmat kap aki Kisvárdán-Debrecen közötti 9 órákor érkező vonaton hagyott szürke kalapotat Rothermere u. 21 alá leadja. 13-862

VEGYES (68)

NAGYCSERES 120 sz. alatt 20 drb növendékorjút teli teletetésre vállalom. Közvetlen a martinkai szőlőskert mellett Csonka Ferencnél. 68-707

EGY keleti perzsaszőnyeg eladó. Megtekinthető: Korsós Géza műstoppoló, Nagyvárad u. 14. sz. 68-582

AKI egyszobás, konyhás lakást, kevés anyaghozajárulással felépített, a lakbére belakhatja, -Hangyás 19. 68-827

CSEREÜZLET (11)

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek Pál János szappanosmester. Kölcsey u. 8. 11-634 11. 19

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKKOCSI mély, stéppelt, eladó Rákosi Jenő u. 5. földszint 3. sz. 27-857

JOÁLLAPOTBAN levő mély gyermekkocsi eladó. Megnézni délelőtt lehet. Révi, püspöki palota II. e. 27-842

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

PERZSA gallériu nutriet bélesű, fekete városi bunda, kitűnő állapotban eladó. Cim a kiadóban. 69-838

INGÓSÁG VETEL VEGYES (37)

SPÁJZ-stélájsit jó állapotban vennék. Svetits bérház, I. lépcső. I. e. 2 ajtó. 37-858

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

MAGAS szép lakásában jól érvényesülne egy csodás fikus. Vételkényszer nélkül megtekinthető: Hatvan u. 24. 36-835

NAGYMÉRETŰ paradiocsomos üvegek, 100 drb eladó. Péterfia 39. étkeзде. 36-849

ELADÓ kőszőrűkő állvánnyal, targonca, ebédloasztal, burgonyamosó Teleki u. 32. hatodik a. 36-600

GAZDASÁGI ESZKÖZ

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik szekerek alktrónszek állandóan raktáron Árúsit, becserél, vásárol, vitez Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19 24-1811 12. 4

BOROSHORDÓK minden nagyságban és mennyiségben, konzerve hordók új s használt eladók. Nap u. 4. 24-861

ELADÓ egy hétsukkos használt szekér, Bocskai tér 8. Ferge István kovácsmesternél. 24-845

LANZ BULDOG nyersolajtraktor, csepélvel v. anélkül eladó. Megbízott Révész, Hunyadi u. 21. 24-794

BOROSHORDÓK makszimális árban kaphatók, 300-600 literes nagyságig, kisebb, nagyobb rendelhető. Javítást elvállal Pestj u. 11. Heredovszky kádár. 24-733

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ többlakásos sarokház, jogfolytonos kocsmával és egy üvegajtó. Hadházi u. 11. 17-852

ELADÓ ház hely 350. -337 negyszögöl házzal együtt. Boroshordó 17-840

INGATLANCSERE 39

HALÁPON elcserelelnék 10 hold földet gazdálkodónak való hazéit. Haláp 25. 11-708

INGATLANFOR-GALMI IRODA (40)

Patay Ferenc

OFB, engedélyes hirdetésel, József kir. herceg utca 8